ΜΟΥΣΕΙΟΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΑΘΗΝΑΪΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ: **Ι. Π. ΧΡΥΣΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ**

ΓΡΑΦΕΙΟΝ: **Ὁδὸς Νομισματοκοπείου, ἀριθ. Υ.**

(Κάτωθεν τῶν γραφείων τῆς ΕΣΤΙΑΣ καὶ παρὰ τὰ Ὑπουργεῖα Οἰκονομικῶν καὶ Ναυτικῶν)

ΕΤΟΣ Α΄. ΑΡΙΘ. 16.

Ἀθῆναι, 21 Ἰουνίου 1901.

Ἐκδίδεται τὴν 1, 11 καὶ 21 ἑκάστου μηνὸς

ΑΝΕΣΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΟΡΟΙ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ Ἐτησ. Δρ. **15**— Ἐξάμην. Δρ. **8** ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩ Ἐτησ. Γρ. Δ. **60** Ἐξάμην. Γρ. Δ. **32**
ΕΝ ΤΩ ΕΞΩΤΕΡ. » Φρ. Χ. **15**— » Φρ. Χ. **8** ΕΝ ΡΩΣΣΙΑ » Ρούβλια **6** — » Ρούβλια **3. 50**

Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἑκάστου μηνός.

Ἕκαστον φύλλον, λεπτὰ 30.

Εὑρίσκεται εἰς τὰ ἐν Ἀθήναις Κιόσκια, καὶ εἰς τὰ μεγάλα Βιβλιοπωλεῖα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΜΑ

ΜΙΑ ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ

Ἡ φαντασία τῶν μυθιστοριογράφων ἀρέσκεται νὰ μᾶς παρουσιάζῃ μυστηριώδη πρόσωπα, ἐφ' ὧν βαρύνει τὸ πεπρωμένον, οὓς παρακολουθεῖ μία λυπηρὰ ἀνάμνησις. Ἀπὸ τὰς ὑπερβολικὰς ταύτας φύσεις, εἴτε διὰ τὸ καλὸν εἴτε διὰ τὸ κακόν, πρέπει νὰ περιμένωμεν ὅλα τὰ ἔκτακτα: Εἶναι ἱκανὰ διὰ τὰς σκληροτέρας ἐκδικήσεις ἢ διὰ τὰς ἡρωικωτέρας θυσίας. Εἰς τὸ ἀκόλουθον συγκινητικὸν διήγημα τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμᾶ, τοῦ θαυμασίου Γάλλου διηγηματογράφου, ἡ περιέργειά μας ἐντείνεται καὶ κινεῖται τὸ ἐνδιαφέρον μας μέχρι τέλους περὶ τῆς τύχης δύο προσώπων, τὰ ὁποῖα ἐξ ἀγρίου μίσους ρίπτονται κατ' ἀλλήλων.

βίς μας εἴς τινα μικρὰν κωμόπολιν τῆς Ρωσσίας ἔνθα τὸ σύνταγμά μας ἦτο τοποθετημένον, δὲν ἦτο πολὺ εὐχάριστος. Ἡ μόνη μας εὐχαρίστησις συνίστατο εἰς τὸ νὰ συνερχώμεθα εἰς τὰς οἰκίας τῶν συναδέλφων μας καὶ νὰ μὴ συναναστρεφώμεθα παρὰ τούτους.

Ἓν μόνον ἄτομον, χωρὶς νὰ ὑπηρετῇ εἰς τὸν στρατόν, ἀνῆκεν εἰν τὴν συντροφιάν μας. Ἦτο τριακοντούτης περίπου· διὰ τοῦτο τὸν ἐθεωροῦμεν ὡς ἀπόμαχον. Ἡ πεῖρά του τῷ ἔδιδε μεταξύ μας κάποιαν ἐξουσίαν.

Οὐδεὶς ἠδυνήθη νὰ μάθῃ τὸ αἴτιον, τὸ ὁποῖον τὸν ἠνάγκασε ν' ἀφήσῃ τὴν ὑπηρεσίαν του καὶ νὰ κατοικήσῃ εἰς μίαν τόσον ἀθλίαν κώμην; ἔνθα ἐπέρνα μίαν ζωὴν τόσον ἐλεεινήν, ὅσον καὶ δαπανηράν. Εἶχε πάντοτε τραπέζι στρωμένον δι' ὅλους τοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ συντάγματος. Οὐδεὶς ἐγνώριζε τὰ εἰσοδήματά του, διότι δὲν ἠδύνατό τις νὰ τὸν ἐρωτήσῃ περὶ τούτου. Ἡ πρωτίστη ἀσχολία του ἦτο ἡ σκοποβολὴ μὲ τὸ πιστόλι. Οἱ τοῖχοι τοῦ δωματίου του, κόσκινο ἀπὸ τὰς σφαίρας, ἐφαίνοντο ὡς κυψέλη μελισσῶν. Ἡ τελειότης μὲ τὴν ὁποίαν ἐχειρίζετο τὸ πιστόλι ἦτο τοιαύτη, ὥστε ἂν ἐπρότεινεν εἷς τινα τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ συντάγματός μας νὰ κτυπήσῃ ἀπίδιον τοποθετημένον ἐπὶ τοῦ πηλικίου του, οὗτος θὰ ἐδέχετο ἄνευ δισταγμοῦ.

Πολλάκις εἰς τὰς συνδιαλέξεις μας ὡμιλήσαμεν περὶ μονομαχίας. Ὁ Σύλβιος, οὕτω θὰ τὸν ὀνομάζω, δὲν ἐλάμβανε μέρος εἰς τὸ εἶδος τοῦτο τῆς συνομιλίας. Ἐὰν δὲ κατὰ τύχην τὸν ἠρώτατις «ἐμονομαχήσατε ποτέ;» τῷ ἀπήντα σοβαρῶς ἓν «ναί» ξηρὰ ξηρὰ χωρὶς νὰ εἴπῃ περισσότερα. Ἤμεθα πλέον πεπεισμένοι ὅτι ἡ συνείδησίς του τὸν ἔτυπτε διὰ κάποιον θῦμα τῆς δεινῆς τέχνης του, εἰς τὴν ὁποίαν ἠδύνατο νὰ γείνῃ καθηγητής. Ἄλλως τε δὲν μᾶς ἦλθε ποτὲ κατὰ νοῦν νὰ τὸν ὑποπτευθῶμεν ἐπὶ δειλίᾳ. Συμβεβηκός τι ἐπῆλθεν, ὅπερ μᾶς ἐξέπληξεν ὅλους.

Ἡμέραν τινά, δέκα ἐκ τῶν συντρόφων μας ἔτρωγον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Συλβίου· ἐπίνομεν ὅπως συνήθως, πάρα πολύ. Μετὰ τὸ γεῦμα ἠρχίσαμεν τὸ χαρτοπαίγνιον. Ὑπῆρχε μεταξύ μας ἕνας νέος ἀξιωματικός, ὅστις ἠγνόει τὰς συνηθείας τοῦ Συλβίου, ὁ ὁποῖος πάντοτε σιωπηλὸς δὲν ἀνεμιγνύετο εἰς τὰς χαρτοπαικτικὰς ἔριδάς μας. Μία φιλονεικία ἄνευ σπουδαιότητος ἠγέρθη μεταξύ μας. Ὁ ἀξιωματικός, ζαλισμένος ἀπὸ τὸ κρασὶ καὶ τὸν θόρυβον ἐπεκαλέσθη ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν τοῦ οἰκοδεσπότου καὶ μὴ τυχὼν ἀπαντήσεως ἐθεώρησεν ἑαυτὸν σφόδρα προσβεβλημένον. Μὲ κίνημα θυμοῦ ἥρπασε τὸ κηροπήγιον καὶ τὸ ἔρριψεν εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ Συλβίου, ὅστις εὐτυχῶς ἀπέφυγε τὸ κτύπημα. Ὁ Σύλβιος ἐσηκώθη, ὠχρὸς ἀπὸ θυμὸν καὶ μὲ ὀφθαλμοὺς σπινθηροβολοῦντας.

— Κύριε, ἐξέλθετε σᾶς παρακαλῶ, τῷ εἶπε καὶ εὐχαριστήσατε τὸν Θεόν, ὅτι τοῦτο συνέβη εἰς τὸν οἶκόν μου.

Τὴν ἐπαύριον ἐπαναβλεπόμενοι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μας ἠρωτώμεθα, ἂν ὁ ἀτυχὴς ὑπολοχαγὸς ἦτο ἀκόμη εἰς τὸν κόσμον τοῦτον. Ἀμέσως ἔφθασε καὶ μᾶς εἶπεν, ὅτι μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης δὲν ἤκουσε τίποτε περὶ τοῦ Συλβίου.

Παρῆλθον τρεῖς ἡμέραι καὶ ὁ ὑπολοχαγὸς ἦτο ἀκόμη μεταξὺ τῶν ζώντων. Ὁ Σύλβιος δὲν ἐμονομάχησεν, ἀλλ' ἠρκέσθη εἰς μίαν μικρὰν ἐξήγησιν καὶ ἱκανοποιήθη. Τοῦτο τὸν ἔβλαψεν εἰς τὸ πνεῦμα τῶν νέων.

Ἐν τούτοις, ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐλησμονήθησαν ὅλα καὶ ὁ Σύλβιος ἀνέλαβε τὴν ἐπιρροήν του ἐφ' ἡμῶν. Μόνος ἐγὼ δὲν κατώρθωσα νὰ πείσω ἐμαυτὸν καὶ νὰ τὸν πλησιάζω πλέον, μ' ὅλην δὲ τὴν ἀφοσίωσιν τὴν ὁποίαν εἶχον πρὸς αὐτόν, δὲν τὸν ἐπανεῖδον ἔκτοτε, εἰμὴ παρουσίᾳ τῶν συντρόφων μας καὶ αἱ ἰδιαίτεραι συνδιαλέξεις μας ἔπαυσαν. Ἡμέραν τινά, ἐνῷ εἴμεθα συνηγμένοι, ἔφερον εἰς τὸν Σύλβιον ἕνα φάκελλον, τοῦ ὁποίου οὗτος ἀπέσπασε τὴν σφραγῖδα μὲ σημεῖα ζωηρᾶς ἀνυπομονησίας.

Ἐνῷ διέτρεχε τὴν ἐπιστολήν, οἱ ὀφθαλμοί του ἐξετόξευσαν φλόγας:

— Κύριοι, μᾶς λέγει ὁ Σύλβιος, αἱ ὑποθέσεις μου ἀπαιτοῦσι νὰ ἀναχωρήσω ἀμέσως. Θὰ φύγω λοιπὸν τὴν προσεχῆ νύκτα καὶ ἐλπίζω νὰ μὴ μοῦ ἀρνηθῆτε νὰ συμφάγωμεν διὰ τελευταίαν φοράν. Σᾶς περιμένω· θὰ ἔλθετε καὶ σεῖς ἀνυπερθέτως, εἶπεν ἀποτεινόμενος εἰς ἐμέ.

Εἰπὼν ταῦτα ἐξῆλθεν ἐν σπουδῇ. Ὑπῆγον εἰς τοῦ Συλβίου τὴν προσδιορισθεῖσαν ὥραν καὶ εὗρον ἐκεῖ ὅλον σχεδὸν τὸ σύνταγμα· τὰ πράγματά του καὶ τὰ ἔπιπλά του ἀκόμη ἦσαν δεμένα ἕτοιμα καὶ δὲν ἔμενον, ἢ οἱ τοῖχοι, κατατρυπημένοι ἀπὸ τὰς σφαίρας. Ἐτοποθετήθημεν εἰς τὴν τράπεζαν. Ὁ οἰκοδεσπότης ἦτο εὔθυμος καὶ μετ' ὀλίγον μᾶς μετέδωκε τὴν εὐθυμίαν του.

Ἦτο ἀργὰ ὅταν ἠγέρθημεν ἐκ τῆς τραπέζης, καὶ ὅταν ἐπῆγα νὰ τὸν ἀποχαιρετήσω, ὡς οἱ ἄλλοι, μοῦ εἶπεν:

— Ἔχω ἀνάγκην νὰ σοὶ ὁμιλήσω.

Ἐμείνα.

Εὑρέθημεν κατὰ μόνας καὶ ἐν μέσῳ βαθυτάτης σιγῆς ἐκαπνίζομεν κατὰ κόρον τὰ τσιμπούκια μας.

Διέρρευσαν ἀρκετὰ λεπτά. Πρῶτος ὁ Σύλβιος διέκοψε τὴν σιωπήν.

— Ἀναμφιβόλως δὲν θὰ ἐπανίδωμεν πλέον ἀλλήλους μ' εἶπε. Θὰ παρετηρήσατε, ἴσως, ὅτι ὀλίγον μὲ μέλει διὰ τὴν γνώμην, τὴν ὁποίαν οἱ ἄλλοι ἐσχημάτισαν δι' ἐμέ, ἀλλὰ σᾶς, σᾶς ἀγαπῶ, καὶ αἰσθάνομαι, ὅτι μ' εἶναι λυπηρὸν ν' ἀφήσω εἰς τὸ πνεῦμά σας κακὴν περὶ ἐμοῦ ἰδέαν.

Σᾶς ἐφάνη παράδοξον, ὅτι δὲν ἐζήτησα ἱκανοποίησιν ἀπὸ τὸν ἀνόητον ἐκεῖνον μέθυσον, ὅστις ἐπέταξε τὸ κηροπήγιον εἰς τὴν κεφαλήν μου. Δὲν εἶν' ἔτσι; Ἐννοεῖτε, ὅτι ἔχων τὴν ἐκλογὴν τῶν ὅπλων καὶ τὸ δικαίωμα νὰ κτυπήσω πρῶτος, εἶχον τὴν ζωὴν του εἰς χεῖράς μου, ἐνῷ ἡ ἰδική μου δὲν διέτρεχε μέγαν κίνδυνον. Ἠδυνάμην νὰ καυχηθῶ ὅτι ἀπὸ γενναιοψυχίαν ἐκρατήθην, ἀλλὰ δὲν θέλω νὰ ψευσθῶ· ἐὰν ἠδυνάμην νὰ τὸν τιμωρήσω χωρὶς νὰ διακινδυνεύσω τὴν ζωήν μου, δὲν θὰ τὸν συνεχώρουν.

Παρετήρησα τὸν Σύλβιν μετ' ἐκπλήξεως. Τοιαύτη ὁμολογία μὲ παρέλυσεν. Ὁ Σύλβιος ἐξηκολούθησε.

— Ναί, εἶναι ἀληθές, δὲν ἔχω πλέον τὸ δικαίωμα νὰ διακινδυνεύσω τὴν ζωήν μου. Πρὸ ἓξ ἐτῶν ἐδέχθην ἓν ῥάπισμα καὶ ἐκεῖνος ὅπου μοῦ τὸ ἔδωσεν εἶναι ἀκόμη μεταξὺ τῶν ζώντων.

— Δὲν ἐμονομαχήσατε λοιπὸν οὐδόλως, τὸν ἠρώτησα;

— Ἐμονομαχήσαμεν ἀπεκρίθη ὁ Σύλβιος καὶ ἰδοὺ τὸ δεῖγμα τῆς μονομαχίας μας:

Ἐσηκώθη καὶ ἀπέσυρεν ἀπὸ μίαν καπελλιέραν ἓν στρατιωτικὸν πηλήκιον· τὸ ἔθεσεν εἰς τὴν κεφαλήν του: ἦτο τρυπημένον ἀπὸ σφαῖραν, ἓν δάκτυλον ἄνω τοῦ μετώπου. Εἰξεύρετε, λέγει ὁ Σύλβιος, ὅτι ὑπηρέτησα εἰς τὸ τάγμα τῶν Οὐσάρων τῆς πόλεως Α. Κατὰ τὴν πρώτην νεότητά μου εἶχον ἀκατάσχετον ἐπιθυμίαν νὰ εἶμαι πανταχοῦ πρῶτος. Εἰς τὸν καιρόν μου ἦτο τῆς μόδας νὰ εἶναι οἱ νέοι ταραξίαι. Ἤμην ὁ πλέον θορυβοποιὸς τοῦ στρατοῦ. Τὸ ὄνομά μου μόνον ἠκούετο.

Ἀνεπαυόμην εἰς τὰς δάφνας μου, ὅτε νέος τις, πλούσιος καὶ ἀπὸ ἔνδοξον οἰκογένειαν, ἐπιτρέψατέ μοι ν' ἀποσιωπήσω τὸ ὄνομά του, κατετάχθη εἰς τὸ σύνταγμά μας. Ἐπὶ ζωῆς δὲν εἶδον θελκτικώτερον ἄνθρωπον. Ἡ βασιλεία μου ἐκλονίζετο. Τὸν ἐμίσησα. Ἡ ἐπιρροή του εἰς τὸ τάγμα μὲ ἀπήλπιζεν. Ἤρχισα νὰ τοῦ ζητῶ ἔριδας. Ἀλλ' εἰς τὰ σκώμματά μου, ἀπήντα διὰ σκωμμάτων εὐφυεστέρων. Τὸ ἀνεγνώριζον, καὶ ἡ λύσσα μου ηὔξανε.

Τέλος πάντων, εἰς ἕνα χορὸν ἄρχοντος Πολωνοῦ, βλέπων αὐτόν, τὸ ἀντικείμενον τῆς προσοχῆς ὅλων τῶν κυριῶν, τῷ εἶπον εἰς τὸ αὐτὶ μίαν χονδρὴν ὕβριν. Ὠργίσθη τότε καὶ μὲ ἐράπισεν. Ἐσύραμεν τὰ ξίφη μας· αἱ κυρίαι ἐλιποθύμησαν· μᾶς ἐχώρησαν, καὶ τὴν ἰδίαν νύκτα ἀνεχωρήσαμεν διὰ νὰ μονομαχήσωμεν. Ἐξημέρωνεν. Ἤμην εἰς τὴν ὑποδειχθεῖσαν θέσιν μὲ τοὺς τρεῖς μάρτυράς μου, ἀναμένων μὲ πυρετώδη ἀνυπομονησίαν τὸν ἐχθρόν μου, οὗ ἤθελον νὰ ἐπέσπευδον τὴν ἔλευσιν. Τὸν εἶδον τέλος μακρόθεν ἐρχόμενον, συνωδευμένον ἀπὸ ἕνα μόνον μάρτυρα. Μᾶς ἐπλησίασε, κρατῶν εἰς χεῖρας τὸν πῖλόν του, γεμάτον ἀγριοκέρασα. Οἱ μάρτυρές μας ἐμέτρησαν 12 βήματα. Εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ σκοπεύσω πρῶτος, ἀλλ' ἡ ταραχὴ τῶν σφυγμῶν μου ἦτο τοιαύτη, ὥστε δὲν ἤμην πλέον βέβαιος διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν βολῶν μου καὶ ἐπέμενα νὰ κτυπήσῃ πρῶτος ἐκεῖνος. Ἠρνήθη. Ἀπεφασίσαμεν νὰ βάλωμεν κλῆρον. Ἡ τύχη ηὐνόησε καὶ πάλιν τὸν πάντοτε εὐτυχῆ ἀντίπαλόν μου. Ἐσημάδευσε καὶ ἐτρύπησε τὸ πηλήκιόν μου.

Ἦτο ἡ σειρά μου νὰ σκοπεύσω, ἐπὶ τέλους ἐκράτουν τὴν ζωήν του εἰς χεῖράς μου. Τὸν παρετήρουν ἁπλήστως, προσπαθῶν νὰ διαγνώσω ἐν τῷ προσώπῳ του τὴν ἐλαχίστην σκιὰν τρόμου. Ἀνέμενε τὸν πυροβολισμόν, τρώγων τὰ κεράσιά του, τὰ ὁποῖα εἶχεν εἰς τὸ καπέλλο του.

Ἡ ψυχραιμία του μὲ ἐλύσσαξε. Τί ἀνάγκη, ἐσκέφθην, ν' ἀφαιρέσω τὴν ζωὴν ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, ἀφοῦ τῷ εἶναι ὁ θάνατος τόσον ἀδιάφορος;

Μία κακὴ ἰδέα μοῦ ἐπέρασε· κατεβίβασα τὸ πιστόλι.

— Πιστεύω τῷ εἶπον, ὅτι δὲν εἶσθε ἕτοιμος διὰ θάνατον, προγευματίζων τόσον εὐχαρίστως. ἐπιτρέψατέ μοι ὅθεν νὰ σᾶς ἀφήσω νὰ τελειώσητε τὸ φαγητόν σας.

— Δὲν μ' ἐνοχλεῖτε ποσῶς, κύριε ἀλλὰ κάμετε ὅπως ἀγαπᾶτε. Ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ ῥίψετε μίαν σφαῖραν ἐπ' ἐμοῦ· ἢ τώρα τὴν ῥίψετε, ἢ ἀργότερα εἶμαι πάντοτε εἰς τὴν διάθεσίν σας.

Ἐστράφην εἰς τοὺς μάρτυράς μου, λέγων:

— Δὲν κτυπῶ σήμερον.

Καὶ ἡ μονομαχία ἐτελείωσεν. Ἀπεστρατεύθην καὶ ἀπεσύρθην εἰς τὴν κώμην ταύτην, ὅπου οὔτε μία παρῆλθεν ἡμέρα ἔκτοτε, χωρὶς νὰ σκεφθῶ νὰ ἐκδικηθῶ.

Τώρα ἦλθεν ἡ ὥρα.

Ὁ Σύλβιος ἔβγαλε ἀπὸ τὸ θηλάκιόν του τὴν ἐπιστολήν, τὴν ὁποίαν ἔλαβε τὸ πρωὶ καὶ μοῦ τὴν ἔδωκε νὰ τὴν ἀναγνώσω.

Κάποιος τῷ ἔγραφεν, ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ὑποκείμενον ἑτοιμάζετο νὰ νυμφευθῇ θελκτικήν τινα κόρην.

— Μαντεύετε ἐξηκολούθησε ὁ Σύλβιος ποῖον

εἶναι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος πρόσωπον. Ἔ! λοιπὸν ἀναχωρῶ εἰς τὴν Μόσχαν καὶ θὰ ἴδωμεν ἂν θὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸν θάνατον μὲ τόσην ψυχραιμίαν, ὅσην εἶχε τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἔτρωγε τὰ κεράσια.

Ὁ ὑπηρέτης εἰσῆλθε, λέγων, ὅτι οἱ ἵπποι ἦσαν ἕτοιμοι.

Ὁ Σύλβιος μ' ἔσφιγξε τὴν χεῖρα. Ἐκάθησεν εἰς ἓν ἁμαξάκι, ὅπου ἦσαν τοποθετημένα δύο πράγματα, ὁ ταξειδιωτικὸς σάκκος μὲ τὰ φορέματά του καὶ ἡ θήκη μὲ τὰ πιστόλια. Τὸ ἁμαξάκι ἀνεχώρησε δρομαίως.

Παρῆλθον πολλὰ ἔτη ἔκτοτε· αἱ ὑποθέσεις μου ἀπῄτησαν νὰ κατοικήσω τὸ χωρίον τῆς ἐπαρχίας Ν.

Ὀλίγα μέτρα μακρὰν τῆς κατοικίας μου ἔκειτο πλουσία ἔπαυλις, ἀνήκουσα εἰς τὴν κόμησσαν Β.

Ἡ κόμησσα ἐπέρασε μόνον ἕνα μῆνα μόλις, κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τοῦ γάμου της καὶ ἔκτοτε δὲν ἐπάτησε τὸ πόδι της. Ἐν τούτοις τὴν δευτέραν ἄνοιξιν ἀπὸ τῆς ἀφίξεώς μου εἰς τὸ χωρίον, ἦλθε μετὰ τοῦ συζύγου της, ὅπως διέλθωσι τὸ θέρος.

Ἡ ἔλευσις πλουσίου γείτονος εἶναι μέγα συμβεβηκὸς διὰ τοὺς μὴ ἔχοντας τί νὰ κάμουν ἐν τῇ ἐξοχῇ. Καὶ τῳόντι, τὴν πρώτην Κυριακὴν μετὰ τὴν ἔλευσίν των ἐπῆγα εἰς τὴν ἔπαυλιν διὰ νὰ συστηθῶ εἰς τὰς ἐξοχότητάς Των, ὡς ὁ πλησιέστερος γείτων καὶ ὁ ταπεινότερος θεράπων των.

Ὁ κόμης ἦτο ἡλικίας 32-33 ἐτῶν, μὲ ὡραίαν καὶ εὐγενῆ φυσιογνωμίαν· μ' ἐδέχθη ἀφελῶς καὶ εἰκείως· ἤμην ὑπὸ τὸ γόητρον τῆς εὐφυοῦς καὶ καὶ εὐθύμου ὁμιλίας του, ὅτε εἰσῆλθεν ἡ κόμησσα. Ἦτο ἀληθῶς ὡραιοτάτη. Μὲ παρουσίασεν εἰς τὴν γυναῖκά του καὶ προσεπάθησα νὰ τῇ φανῶ εὐάρεστος. Μετ' ὀλίγον ἐγείναμεν καλοὶ φίλοι, συνομιλοῦντες μὲ ἐμπιστοσύνην. Διαρκούσης τῆς μεταξύ των συνομιλίας, ἐγὼ ἐξήταζα ἄλλοτε τὰ ἐν τῇ τραπέζῃ βιβλία, ἄλλοτε τὰς ἐπὶ τῶν τοίχων κρεμαμένας εἰκόνας.

Δὲν εἶμαι εἰδήμων τῆς ζωγραφικῆς, ἀλλὰ μία τούτων εἵλκυσε τὴν προσοχήν μου. Ἦτο τοποθεσία τις τῆς Ἑλβετίας, ἀλλ' οὔτε τὸ μέρος, τὸ ὁποῖον παρίστανε παρετήρουν, οὔτε τὴν ἐργασίαν τῆς εἰκόνος. Τὴν προσοχήν μου ἐκράτει μία διπλῆ σφαῖρα ἥτις εἶχε διατρήσει τὴν εἰκόνα.

— Διάβολε! ἰδοὺ ἓν ὡραῖον κτύπημα πιστολίου, εἶπον εἰς τὸν κόμητα.

— Βέβαια, μοὶ λέγει· εἶναι ἓν ἀξιοπαρατήρητον κτύπημα, δὲν εἶν' ἔτσι;

— Καὶ σεῖς, μοῦ εἶπε, σκοπεύετε καλῶς;

Μετρίως ἀπήντησα· εἰς τριάκοντα βήματα εἶμαι σχεδὸν βέβαιος μὲ γνωστόν μου πιστόλι νὰ κτυπήσω παιγνιόχαρτον.

— Α! ἀλήθεια! μοὶ λέγει ἡ κόμησσα, προσέχουσα εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμόν, καὶ σὺ φίλε μου, προσέθηκε, στρεφομένη πρὸς τὸν σύζυγόν της δύνασαι νὰ κάμῃς ὅ,τι κάμνει ὁ κύριος;

— Θὰ δοκιμάσωμεν λέγει ὁ κόμης. Ὑπῆρξεν ἐποχὴ ὅπου εἶχον κάποιαν δεξιότητα εἰς τὴν ἄσκησιν ταύτην, ἀλλὰ πρὸ τεσσάρων ἐτῶν δὲν ἤγγιζα πιστόλι.

— Τότε, ἐπανέλαβον, στοιχηματίζω ὅτι δὲν θὰ εὕρητε τὸ παιγνιόχαρτον οὔτε κἂν εἰς διάστημα εἴκοσι βημάτων.

Τὸ πιστόλι χρειάζεται ἄσκησιν καθημερινήν. Δὲν πρέπει νὰ τὸ ἀμελῇ τις, ἐξοχώτατε, ἄλλως ξεσυνειθίζεται ἀμέσως.

Ὁ καλλίτερος σκοπευτής, ὃν ἐγνώρισα, εἶχε τὴν συνήθειαν νὰ κόπτῃ καθ' ἡμέραν πρὸ τοῦ γεύματος ἐπὶ μαχαίρας τρεῖς σφαίρας. Ἦτο τόσον συνειθισμένος, ὡς νὰ ἔπερνε ἕνα ποτηράκι ρακῆς πρὸ τῆς σούπας του. Ἐὰν συνέβαινε νὰ ἴδῃ μυῖαν ἐπὶ τοῦ τοίχου, μὴ γελᾶτε, κόμησσα, σᾶς ὀμνύω, ὅτι λέγω ἀλήθειαν, ἐφώναζε:

— Κοσμᾶ, τὸ πιστόλι.

Ὁ ὑπηρέτης τὸ ἔφερε γεμάτο· μόλις ἐλόμβανε καιρὸν νὰ σκοπεύσῃ καὶ ἡ μυῖα ἦτο σκοτωμένη εἰς τὸν τοῖχον.

— Θαυμάσια, λέγει ὁ κόμης, καὶ πῶς ὠνομάζετο ὁ περίφημος αὐτὸς σκοπευτής.

— Σύλβιος, ἐξοχώτατε.

— Ἐγνωρίσατε τὸν Σύλβιον; ἀνέκραξεν ὁ κόμης, ἀναπηδήσας, ἐγνωρίσατε τὸν Σύλβιον;

— Πῶς δὲν τὸν ἐγνώρισα!

Ἤμεθα φίλοι, ἦτο δεκτὸς εἰς τὸ σύνταγμα ὡς συνάδελφος καὶ ἰδοὺ πέντε ἔτη ποῦ δὲν ἤκουσα νὰ γίνεται πλέον λόγος περὶ αὐτοῦ, ἀλλὰ συμπεραίνω, ὅτι θὰ τὸν ἐγνωρίσατε καὶ σεῖς, Ἐξοχώτατε;

— Ναί, τὸν ἐγνώρισα καὶ τὸν ἐγνώρισα πολὺ καλά, σᾶς ὁρκίζομαι. Ἐὰν εἶσθε φίλος του θὰ σᾶς εἶπε τὸ ὄνομα ἐκείνου, ὅστις τὸν ἐρράπισεν εἰς ἕνα χορόν.

— Ὄχι, ἐξοχώτατε, ποτέ.

Πάραυτα ὅμως ἰδέα τις μοὶ ἐπῆλθε, καὶ παρατηρῶν τὸν κόμητα:

— Σεῖς εἶσθε; τῷ εἶπον.

— Μάλιστα, ἐγὼ εἶμαι, λέγει ὁ κόμης μὲ ζωηρὰν ταραχὴν καὶ ἡ τρυπημένη αὕτη εἰκὼν εἶναι ἐνθύμησις τῆς τελευταίας συνεντεύξεώς μας.

Ἐμάθετε τὴν προσβολὴν τοῦ φίλου σας, μάθετε τώρα πῶς ἐξεδικήθη.

— Πρὸ πέντε ἐτῶν ἐνυμφεύθην. Τὸν πρῶτον μῆνα ἐπέρασα εἰς τὸ χωρίον τοῦτο. Μὲ τὸν οἶκον τοῦτον συνδέονται αἱ γλυκύτεραι στιγμαὶ τῆς εὐτυχίας μου καὶ αἱ πικρότεραι ἀναμνήσεις.

Ἐσπέραν τινὰ μοὶ ἀναγγέλλουσιν, ὅτι ἐπίσκεψίς τις μ' ἀνέμενεν ἐν τῷ γραφείῳ μου. Εἰσέρχομαι ἐκεῖ καὶ εἰς γωνίαν τινὰ βλέπω ἄνθρωπον μὲ μακρυὰ γένεια, κατασκονισμένον. Ἵστατο πλησίον τῆς θερμάστρας.

— Ὁ Σύλβιος ἀνέκραξα.

Καὶ ὁμολογῶ, ὅτι ἠσθάνθην τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς μου νὰ ὀρθοῦνται.

—Εἶνε ἡ σειρά μου νὰ κτυπήσω, μοὶ λέγει.

Ἔκαμα κίνημα τῆς κεφαλῆς, ὅτι ἀναγνωρίζω τὸ δικαίωμά του τοῦτο, καὶ μετρήσας δώδεκα βήματα ἐπῆγα νὰ σταθῶ εἰς τὴν γωνίαν τοῦ δωματίου, παρακαλῶν αὐτὸν νὰ σκοπεύσῃ γρήγορα πρὶν ἢ ἡ σύζυγός μου εἰσέλθῃ.

Δὲν βλέπω, λέγει, διατάξατε νὰ φέρωσι φῶς.

Ἐκάλεσα τὸν ὑπηρέτην καὶ διέταξα ν' ἀνάψῃ τὰ κηρία, ἔπειτα ἔκλεισα τὴν θύραν καὶ ἐπανέλαβον τὴν θέσιν μου, παρακαλῶν καὶ πάλιν αὐτὸν νὰ μὴ βραδύνῃ.

Ἐσημάδευσεν. Ἐμέτρων τὰ δευτερόλεπτα, ἐσκεπτόμην τὴν σύζυγόν μου:

Ἐπέρασα στιγμὴν φρικώδη, στιγμὴν ἀγωνίας.

Ὁ Σύλβιος ἀφῆκε νὰ πέσῃ ἡ χεὶρ του.

— Κρῖμα, λέγει, ὅτι τὸ πιστόλι εἶναι γεμάτο μὲ σφαῖραν, ἀντὶ νὰ εἶναι μὲ κουκούτσια ἀπὸ κεράσια. Εἶναι βαρὺ καὶ μοῦ κουράζει τὸ χέρι.

Ἔπειτα ἀπὸ ἓν λεπτόν, τὸ ὁποῖον μοῦ ἐφάνη αἰὼν ὁλόκληρος:

—Τῇ ἀληθείᾳ, μ' εἶπε, δὲν εἶναι μονομαχία αὐτή· εἶναι δολοφονία. Δὲν ἔχω τὴν συνήθειαν νὰ κτυπῶ ἄνθρωπον ἄοπλον. Ἂς ξαναρχίσωμε καὶ ἂς ῥίψωμεν τοὺς κλήρους τίς θὰ κτυπήσῃ πρῶτος.

Ἡ κεφαλή μου ἐγύριζε· νομίζω ὅτι δὲν συνήνεσα ἀμέσως. Ἐν τούτοις, ἐνθυμοῦμαι, ὅτι ἐγεμίσαμε τὰ πιστόλια, ὅτι ἐκάμομεν πάλιν δύο κλήρους καὶ τοὺς ἐθέσαμεν εἰς τὸν πῖλον, τὸν ὁποῖον τῷ εἶχον τρυπήσει.

Ἡ τύχη μὲ ηὐνόησε καὶ πάλιν τὴν φορὰν ταύτην. Θὰ ἐσκόπευα πρῶτος.

— Ἔχεις διαβολικὴν τύχην, κόμη, μοὶ λέγει, μὲ μειδίαμα, τὸ ὁποῖον δὲν θὰ λησμονήσω ποτέ.

Δὲν εἰξεύρω πῶς ἔγεινεν, ὥστε ἐνῷ ἐσκόπευον τὸν ἀντίπαλόν μου, ἐδέχθη τὴν σφαῖραν ἡ εἰκὼν αὕτη.

Ὁ κόμης μοὶ ἔδειξε διὰ τοῦ δακτύλου τὴν εἰκόνα. Δὲν ἠδυνήθην νὰ κρατήσω μίαν ἐπιφώνησιν.

Ὁ Σύλβιος ὕψωσεν ἐκ νέου τὸ πιστόλι καὶ ἐσημάδευσε. Καὶ τὴν φορὰν ταύτην ἡ ἔκφρασις τοῦ προσώπου του ἐδείκνυεν, ὅτι δὲν εἶχον νὰ ἐλπίζω πλέον χάριν.

Ἐξαίφνης ἡ θύρα ἠνοιξεν, ἡ Μαρία ἔτρεξε· μετὰ τρόμου ἐρρίφθη εἰς τὸν τράχηλόν μου.

Ἡ παρουσία της μ' ἀπέδωκε τὴν ψυχραιμίαν μου.

Προσεπάθησα νὰ φανῶ ἤρεμος καὶ γελάσας δυνατά:

— Τρελλή, τῇ λέγω, δὲν βλέπεις ὅτι διασκεδάζομεν; Πρόκειται περὶ στοιχήματος. Τί κατάστασις εἶναι αὐτή; Πήγαινε νὰ πιῇς ἕνα ποτῆρι νερὸ καὶ ἐπάνελθε νὰ σοὶ παρουσιάσω ἕνα παλαιὸν φίλον.

Ἀλλὰ δὲν ἠθέλησε νὰ πιστεύσῃ τίποτε ἀπὸ αὐτά.

—Κύριε, ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ! εἶναι ἀληθές, ἠρώτησεν ἀποτεινομένη εἰς τὸν σκυθρωπὸν Σύλβιον, εἶναι ἀληθές, ὅτι ἀστειεύεσθε, εἶναι ἀληθές, ὅτι πρόκειται περὶ στοιχήματος;

—Ναί, τῳόντι, λέγει ὁ Σύλβιος, ναί! ἀστειευόμεθα· εἶναι ἡ συνήθεια τοῦ κόμητος νὰ ἀστειεύηται. Ἡμέραν τινὰ, ἀστειευόμενος, μοὶ ἔδωκε ῥάπισμα· ἄλλην ἡμέραν, ἀστειευόμενος πάλιν, μοὶ ἐτρύπησεν τὸν πῖλόν μου μὲ μίαν σφαῖραν.

Ἐπὶ τέλους, ἀστειευόμενος πάντοτε, ἀπέτυχε νὰ μὲ φονεύσῃ διὰ δευτέραν φοράν.

Εἶναι ἡ σειρά μου τώρα νὰ ἀστειευθῶ.

Λέγων ταῦτα ὕψωσε διὰ τρίτην φορὰν τὸ πιστόλι πρὸς τὸ στῆθός μου.

Ἡ Μαρία ἠννόησεν ὅλα καὶ ἐρρίφθη εἰς τοὺς πόδας του.

— Ὦ! ἐφώναξα. Τί κάμνεις; δὲν ἐντρέπεσαι;

Καὶ ἔξω φρενῶν:

— Ἂς ἴδωμεν, Κύριε, ἀνέκραξεν θὰ τελειώσητε; θὰ σκοπεύσητε ναὶ ἢ ὄχι;

— Ὄχι, ἀπήντησεν ὁ Σύλβιος· εἶμαι εὐχαριστημένος ἤδη. Εἶδον τὸν φόβον, τὴν ἀγωνίαν καὶ τὸν τρόμον σου.

Δὶς σ' ἔκαμα νὰ μὲ σκοπεύσῃς, καὶ τὰς δύο φορὰς ἀπέτυχες. Θὰ τὸ ἐνθυμῆσαι, σὲ ἀφίνω λοιπὸν μὲ τὴν συνείδησίν σου.

Καὶ ἐπροχώρησεν εἰς τὴν θύραν, ἵνα ἐξέλθῃ.

Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ κατωφλίου ἐστάθη καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν εἰκόνα, ἐπυροβόλησε καὶ ἐξῆλθεν. Ἵνα μὴ ἀμφιβάλλω περὶ τῆς δεξιότητός του, ἔβαλε τὴν σφαῖραν ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς ἰδικῆς μου.

Ὁ κόμης εἰπὼν ταῦτα ἐσιώπησεν. Ἤκουσα τὸ τέλος τοῦ μυθιστορήματος, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχὴ μοὶ ἐκίνησεν ἐπὶ τοσοῦτον ζωηρῶς τὸ ἐνδιαφέρον.

Ἔκτοτε δὲν ἐπανεῖδον τὸν Σύλβιον.

Ἐλέχθη, ὅτι, κατὰ τὸ 1820 ὅταν ὁ Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης ἔδωκε τὸ σημεῖον τῆς ἐπαναστάσεως εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὁ Σύλβιος διηύθυνε σῶμα Ἑλλήνων, καὶ ὅτι ἐφονεύθη εἰς τὴν μάχην τοῦ Δραγατσανίου.

Πηνελόπη Θ. Μ.

ΣΤΗ ΝΙΝΑ Ν. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

Ἤθελα ὅ,τι εἶναι ὡραῖο μὲ τοὺς στίχους ν' ἀνταμώσω·
τὴν λευκότητα νὰ πάρω ἀπ' τ' ἀμάραντα τὰ κρῖνα.
Τὴν πνοὴ τὴ μυρωμένη τοῦ Ζεφύρου νὰ ἐνώσω
μὲ τὴν πρωϊνὴ τοῦ Φοίβου χρυσοστόλιστη ἀκτῖνα.

Ἤθελα νὰ πάρω ῥόδα δροσοστάλαχτα τ' Ἀπρίλη,
ὅπου χύνουν στὸν αἰθέρα μαγεμμένη εὐωδιά,
Γιὰ νὰ μοιάζουνε στὸ χρῶμα μὲ τὰ ῥοδινά σου χείλη
καὶ νὰ ῥάνω τὴ γλυκειά σου οὐρανόφεγγη θωριά.

Καὶ νὰ πάρω τὴν γαλήνη ἀπ' τ' ἀπείρου τὴν ἀγκάλη,
καὶ νὰ βάλω μιὰ εὐχή μου ἀπὸ τὴν καρδιὰ βγαλμένη:
Πάντα νάναι μυρωμμένα τὰ δροσάτα σου τὰ κάλλη,
καὶ αἰώνια νὰ ζήσῃς, Νίνα μου, εὐτυχισμένη!

Κύμη **Παναγιωτούλα Γ. Λιούρδη.**

ΣΜΑΡΑΓΔΑ Ξ. ΗΣΑΪΟΥ

Πρωταγωνίστριας τοῦ Δραματικοῦ θιάσου «Πρόοδος»

ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΑΤΡΑ

Ο ΛΑΓΟΣ

Εἰς τὸ θέατρον «Ὁμονοίας» ὅπου δίδει παραστάσεις ὁ τελείως κατηρτισμένος δραματικὸς θίασος «Πρόοδος», ἐδόθη κατ' ἐπανάληψιν ὡραία κωμῳδία μεταφρασθεῖσα ἀριστοτεχνικῶς ὑπὸ τοῦ ἐγκρίτου ρωσσομαθοῦς συνεργάτου μας κ. Ἀγαθοκλέους Γ. Κωνσταντινίδου.

Ἡ ὑπόκρισις γενικῶς ὑπῆρξε λίαν ἐπιτυχής, ἀλλ' ἐξαιρετικῶς ἐν τῇ κωμῳδίᾳ ταύτῃ ἐθαυμάσαμεν τὴν νεωτέραν θυγατέρα τοῦ θιασάρχου κ Δ. Κοτοπούλη, δεσποινίδα Μαρίκαν, ἥτις ὑπεκρίνετο τὸ πρόσωπον τῆς «Μαρίκας». γυναικαδέλφης τοῦ δικηγόρου «Ἀλεξάνδρου», τοῦ αὐτοπαρομοιαζομένου πρὸς Λαγόν, ἕνεκα τῶν συνεχῶν φορτικῶν καταδιώξεων, τὰς ὁποίας ὑφίστατο ἀπὸ τὰς γυναῖκας τοῦ οἴκου του, προεξαρχούσης πάντοτε τῆς πενθερᾶς του.

Χάριν τῶν ἐκτὸς τῶν Ἀθηνῶν συνοδοιπορούντων μας μεταφέρομεν τρεῖς σκηνὰς ἐκ τῆς Α' πράξεως, ἐν αἷς διαπρέπει ἡ δεσποινὶς Μ. Κοτοπούλη, εἰς τὸν διάλογόν της μετὰ τοῦ Εὐγενίου Κρουνοπούλου, καθηγητοῦ τῶν Μαθηματικῶν καὶ στενοῦ φίλου τοῦ Ἀλεξάνδρου, παρ' ᾧ ἐκεῖνος φιλοξενεῖται.

ΣΚΗΝΗ Η'.

(ΕΛΕΝΗ ὑπηρέτρια τοῦ Ἀλεξάνδρου)

Εἰσέρχεται ἡ Ἑλένη φέρουσα μάρσιπον καὶ σάλιον, ἀκολουθουμένη δὲ ὑπὸ τοῦ Κρουνοπούλου μὲ τὸν πῖλον εἰς χεῖρας :

ΕΛΕΝΗ. Νά, τὸ δωμάτιόν σας, κύριε ! (ἀνοίγει τὴν πρώτην πρὸς τὰ δεξιὰ θύραν καὶ ἀποκομίζει τὸ μάρσιπον ἐκεῖσε).

ΚΡΟΥΝΟΠΟΥΛΟΣ (Παρατηρεῖ εἰς τὸ δωμάτιον). Ἐδῶ ; πολὺ καλά. Ποῦ εἶναι οἱ κύριοί σου ;

ΕΛΕΝΗ. Αὐτὴ τὴ στιγμὴ εἶναι . . . ξεύρετε, συνέβη σπῆτί μας ἕνα δυστύχημα.

ΚΡΟΥΝΟΠ. Τί συνέβη ; Μὴ ἀρρώστησε, μήπως πέθανε κανείς ;

ΕΛΕΝΗ. Καλέ, ὄχι. Μπᾶ, σὲ καλό σας, ὄχι· χώματα στὴ γλῶσσά σου, χριστιανέ μου . . . . Μπᾶ!... καλέ, ἡ μικρὰ κυρία ἔκοψε τὸ δάκτυλό της μ' ἕνα γυαλί.

ΚΡΟΥΝΟΠ. Τὸ δάκτυλο ; Κύτταζε νὰ ἰδῇς... Τί δυστυχία !

ΕΛΕΝΗ. Μάλιστα, μάλιστα . . . ἐμένα νὰ μοῦ συγχωρήσετε· ἴσως μ' ἔχουν ἀνάγκην ἐκεῖ· (φεύγει).

ΣΚΗΝΗ Θ'.

ΚΡΟΥΝΟΠΟΥΛΟΣ μόνος.

ΚΡΟΥΝΟΠ. Πηγαίνετε, πηγαίνετε, ἐγὼ περιμένω ἕως ὅτου νὰ δέσουν τὸ δυστύχημα μὲ κανένα κουρελάκι . . . . (παρατηρεῖ τὸ δωμάτιον). Ἄ ! ὡραῖα τὰ κατάφερε ὁ Ἀλέξανδρος, περίφημα, μπράβο του ! Πολὺ ἔχει νὰ κάμῃ ὁ συζυγικὸς βίος . . . Ἐσυγύρισε τὸ σπῆτί του μιὰ χαρά, καὶ χάριν διασκεδάσεως, ἀπὸ τὰ κομμένα δακτυλάκια ἀρχίζει πλέον νὰ δημιουργῇ εἰς τὸν ἑαυτόν του καὶ δυστυχήματα (κτυπᾷ ὁ κώδων). Ἐδῶ εἶναι τὸ γραφεῖόν του . . . (κάθηται πλησίον τοῦ γραφείου). Γιὰ, νὰ ἰδοῦμε, εἰς τί ἐνασχολεῖται . . . «Περὶ πλαστογραφίας». Δὲν εἰξέρω τί γίνεται ἐδῶ, εἰς τὴν ἐπαρχίαν ὅμως τέτοια τὰ ἔχουν σὰν ψωμὶ καὶ τυρί.

ΣΚΗΝΗ Ι'.

(Εἰσερχομένη ἡ Μαρίκα, ἐκβάλλει τὸν πῖλον καὶ τὸ μανσὸν καὶ θέτει αὐτὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης).

ΚΡΟΥΝΟΠ. (Παρατηρεῖ τὰ χαρτία). Ἄ ! Εἶναι πολὺ ἐνδιαφέρουσα ὑπόθεσις, πάρα πολύ.

ΜΑΡΙΚΑ. Ἐβυθίσθη μέσα εἰς τοὺς συχαμένους του ἐμπρησμοὺς καὶ εἰς τὰς ληστείας καὶ δὲν ἐπῆρε εἴδησιν ποῦ ἦλθα . . . (Πλησιάζει πρὸς αὐτὸν ἀκροποδητεῖ καὶ τοῦ καλύπτει τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ τῶν χειρῶν. Μὲ ἀνδρικὴν φωνήν). Μάντευσε ποιὸς εἶμαι ;

ΚΡΟΥΝΟΠ. Ἐννοεῖται, σύ, Ἀλέξανδρε.

ΜΑΡΙΚΑ (ὡσαύτως). Ποιὸς εἶμαι ;

ΚΡΟΥΝΟΠ. (γελῶν). Ἀλέκο, ἔλα τώρα, ἄφησε ταῖς ἀνοησίαις, σ' ἐγνώρισα !

ΜΑΡΙΚΑ. (κύπτουσα εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Κρονοπούλου. Ἐκπληκτος). Μπᾶ ! ξένος ! ἐγὼ ἐνόμιζα πῶς εἶναι ὁ Ἀλέξανδρος, κι' αὐτὸς εἶναι ἄλλος... Καμμιὰ διαμαρτύρησις συναλλάγματος ἢ κανένας χωρισμένος ἀπὸ τὴν γυναῖκά του. Τὴν ἔπαθα τὴν δουλειά !

ΚΡΟΥΝΟΠ. Ἀλέκο, ἔλα φθάνει πιά· ἐγὼ μὲ τὴν πρώτη σ' ἐγνώρισα (ἀποσπᾷ τὰς χεῖρας καὶ ἀναπηδᾷ ἐκ τῆς ἕδρας). Ἀλέκο, ἀγαπητέ μου φίλε . . . Ἄ ! . .

ΜΑΡΙΚΑ. Ἄ ! . . . καλέ, τί ντροπή ! (κατ' ἰδίαν).

ΚΡΟΥΝΟΠ. Συγγνώμην, παρακαλῶ, σᾶς ἐξέλαβον διὰ τὸν Ἀλέξανδρον.

ΜΑΡΙΚΑ. Φαντασθῆτε, τὸ ἴδιον ἐνόμισα κ' ἐγώ . . . Μὲ συγχωρῆτε ποῦ σᾶς ἐστενοχώρεσα.

ΚΡΟΥΝΟΠ. Ἀπ' ἐναντίας χαίρω πολύ.

ΜΑΡΙΚΑ. Ἀληθινά, χαίρετε ; Τί καλὸς ποῦ εἶσθε . . . Ξεύρετε, ἐμένα μοῦ ἀρέσουν κάποτε τὰ παιγνίδια.

ΚΡΟΥΝΟΠ. Καὶ εἰς ἐμένα.

ΜΑΡΙΚΑ. Σᾶς ἀρέσουν καὶ σᾶς ; Καὶ πόσων χρόνων εἶσθε ;

ΚΡΟΥΝΟΠ. Τριάντα ἕξ.

ΜΑΡΙΚΑ (μετ' ἐπιφυλάξεως). Τριανταέξη ; Ἀμ' βέβαια, κἄποτε μπορεῖτε καὶ σεῖς ...

ΚΡΟΥΝΟΠ. Δηλαδή, τί θέλετε νὰ εἰπῆτε μὲ τὸ «κἄποτε» ; Ἐγὼ νομίζω, ὅτι ἕνας ἀνύπανδρος πάντοτε ἠμπορεῖ νὰ εἶναι παιγνιδιάρης ...

ΜΑΡΙΚΑ. Καὶ σεῖς εἶσθε ἀνύπανδρος ;

ΚΡΟΥΝΟΠ. Ἐντελῶς. (κατ' ἰδίαν) Πολὺ νόστιμο κορίτσι !

ΜΑΡΙΚΑ. Καλὲ κύτταξε, τόση ὥρα καὶ δὲν ἐσυστηθήκαμε !

ΚΡΟΥΝΟΠ. Τῷ ὄντι: Εὐγένιος Κρουνόπουλος ... Εἰς τὰς διαταγάς σας.

ΜΑΡΙΚΑ. Συμφειτητὴς τοῦ Ἀλεξάνδρου ; Καλὲ κύτταξε, κ' ἐγὼ κάθουμαι καὶ σοβαρεύομαι μαζῆ του, σὰν νὰ ἔχω ἐμπρός μου καμμιὰ διαμαρτυρημένη συναλλαγματική. (ὑποκλίνεται) Μαρίκα, γυναικαδέλφη τοῦ φίλου σας !

ΚΡΟΥΝΟΠ. Κυρία Μαρίκα, (τῆς σφίγγει τὴν χεῖρα) χαίρω πολύ, χαίρω πολύ ! Πρὸ πολλοῦ σᾶς γνωρίζω ἀπὸ τὰς ἐπιστολὰς τοῦ Ἀλεξάνδρου.

ΜΑΡΙΚΑ. Καὶ δὲν μοῦ λέτε, παρακαλῶ, ἀπὸ ποίαν ὄψιν μὲ γνωρίζεις ;

ΚΡΟΥΝΟΠ. Ἐννοεῖται, ἀπὸ τὴν πλέον καλλιτέραν.

ΜΑΑΙΚΑ. Λέω κι' ἐγώ. Γιατί, ξεύρετε, ἐγὼ δὲν ὑποφέρω ὅταν γράφουν τίποτε κακὸν δι' ἐμέ. Καθίσατε, παρακαλῶ. . .

ΚΡΟΥΝΟΠ. Μὴν πειράζεσθε . . . ἐκουράσθηκα νὰ κάθημαι στὸ βαγόνι.

ΜΑΡΙΚΑ (ὠθοῦσα αὐτὸν πρὸς τὴν ἕδραν). Μὰ καθήσατε, ἀφ' οὗ σᾶς παρακαλῶ.

ΚΡΟΥΝΟΠ. Μερσὶ (κάθηται). Καὶ φαίνεται πῶς σᾶς ἀρέσει πολὺ τὸ παιγνίδι τῆς τυφλομυίγας ;

ΜΑΡΙΚΑ. Ποιὸς σᾶς τὸ εἶπε αὐτό ;

ΚΡΟΥΝΟΠ. Τὸ συμπεραίνω ἀπὸ τὸ πρῶτον βῆμα τῆς γνωριμίας μας.

ΜΑΡΙΚΑ. Καὶ σεῖς ξεύρετε ;

ΚΡΟΥΝΟΠ. Τί ; τὴν τυφλομῦγα ; Μμ. . . Τί νὰ σᾶς πῶ . . . ἔχω νὰ τὴν παίξω τόσον καιρόν, ποῦ τὴν λησμόνησα.

ΜΑΡΙΚΑ. Ἄ ! δὲν εἶναι δύσκολον. Σᾶς δένουν τὰ μάτια καὶ σεῖς ἀρχίζετε νὰ μᾶς κυνηγᾶτε, ναί . . . ἐμένα ὅμως ποτὲ δὲν θὰ ἠμπορέσετε νὰ μὲ πιάσετε.

ΚΡΟΥΝΟΠ. Ὄχι δά. (κατ' ἰδίαν) Μὰ σοῦ εἶναι θελκτικωτάτη.

ΜΑΡΙΚΑ. Ἀδύνατον ! . . θέλετε ἄλλο, νὰ, καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ποῦ εἶναι τόσο πονηρός . . . γιατὶ ὅλοι, ξεύρετε, οἱ δικηγόροι εἶναι φοβερὰ πονηροὶ ποῦ καὶ αὐτοὶ οἱ Εἰσαγγελεῖς τοὺς τρέμουν. Λοιπὸν κ' ἐκεῖνος σπανίως, σπανιώτατα μὲ πιάνει.

ΚΡΟΥΝΟΠ. Πῶς ὁ Ἀλέξανδρος παίζει τυφλομυῖγα ;

ΜΑΡΙΚΑ. Κι' ἀμὲ πῶς νομίζετε ; Ἐμεῖς, ξεύρετε, δὲν τὸν ἀφίνομε νὰ πάῃ πουθενά.

ΚΡΟΥΝΟΠ. Ὄχι δά !

ΜΑΡΙΚΑ. Ναί ! ἀφ' οὗ παντρεύτηκες, κάτσε δὰ σπῆτί σου καὶ παῖζε τὴν τυφλομυῖγα.

ΚΡΟΥΝΟΠ. Λοιπὸν ἔξω-οὔτε βῆμα ; Μὰ αὐτὸ εἶναι φοβερόν.

ΜΑΡΙΚΑ. Ἀπεναντίας. Σᾶς φαίνεται φοβερόν, διότι δὲν ὑπανδρεύθητε ἀκόμη. Δοκιμάσατε, νὰ παντρευτῆτε καὶ θὰ ἰδῆτε ὅτι καὶ σεῖς τὰ ἴδια θὰ πάθετε.

ΚΡΟΥΝΟΠ. (ἐγείρεται καὶ περιπατεῖ). Ἄ ! ὄχι δά, μὲ συγχωρῆτε αὐτὰ εἰς ἐμένα δὲν περνοῦν.

ΜΑΡΙΚΑ. Καὶ 'γὼ σᾶς λέγω πῶς περνοῦν. Μαζῆ μου μὴ φιλονικεῖτε, διότι δὲν θὰ μὲ νικήσετε ποτέ . . . θὰ παίξετε τὴν τυφλομυῖγα καὶ θὰ τὸ ἰδῆτε !

ΚΡΟΥΝΟΠ. Κουροφέξαλα !

ΜΑΡΙΚΑ. Μ' αὐτὰ σας τὰ κουροφέξαλα ἐμένα δὲν θὰ μὲ πείσετε. Πάρετε, σᾶς παρακαλῶ, κάθισμα καὶ καθήσατε. Ἐγὼ δὲν ἠμπορῶ νὰ ὑποφέρω τὸν ἄνθρωπον ποῦ πάει κ' ἔρχεται σὰν τὸ ἐκκρεμὲς τοῦ ρωλογιοῦ. Ἡ Ὄλγα, ἡ ἀδελφή μου τὸν ἐξεσυνήθισε τὸν Ἀλέξανδρο ἀπὸ αὐτό. Καὶ 'γὼ θὰ σᾶς ξεμάθω ἐσᾶς· καθίσατε. . . Νομίζω, πῶς τώρα γλήγορα δὲν παντρεύεσθε ;

ΚΡΟΥΝΟΠ. Βέβαια, ὄχι. (κάθηται).

ΜΑΡΙΚΑ. Αἴ, λοιπόν, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐξάπτεσθε. Ὅταν σᾶς βάλουν καὶ σᾶς τὸ σαμάρι, τότε ἠμπορεῖτε νὰ διαμαρτυρηθῆτε. . . Θὰ μείνετε διαρκῶς ἐδῶ ;

ΚΡΟΥΝΟΠ. Ὑποθέτω.

ΜΑΡΙΚΑ. Εἶσθε καθηγητὴς τῶν μαθηματικῶν; Δύο ἢ δύο,-τέσσαρες, δύο ἢ τρεῖς-ἕξη, δύο ἢ τέσσαρες-ὀκτώ ! Ξεύρετε, ὅταν ἐγὼ ἤμουνα μικρά, πόσαις φοραῖς ἔκλαυσα ἐξ αἰτίας αὐτοῦ τοῦ συχαμένου πολλαπλασιασμοῦ σας. Σᾶς βεβαιῶ δὲν θὰ παντρευόμουνα ποτὲ καθηγητὴν τῶν μαθηματικῶν.

ΚΡΟΥΝΟΠ. Μά, γιατί ;

ΜΑΡΙΚΑ. Διότι ὅλοι οἱ μαθηματικοὶ εἶναι ζωντανοὶ ἀριθμοί, ὄχι ἄνθρωποι. Συνέβαινε πολλαῖς φοραῖς στὸ Παρθεναγωγεῖον νὰ δίνουμε τέτοιες γλυκαῖς ματιαῖς στὸ συχαμένο καθηγητὴ τῶν μαθηματικῶν, ποῦ ἂν ἦτο ἄλλος στὴ θέσι του θὰ ἔλυωνε σὰν τὸ κερί, κ' ἐκεῖνος ὅλο καὶ κουλουράκια μᾶς ἔβαζε βαθμούς. Φαντάζομαι τὴν θέσιν τῆς κακομοίρας τῆς γυναίκας του ! Ἐρ-

χεται στὸ σπῆτι ἡ γυναῖκά του, τρέχει νὰ τὸν χαδέψῃ κ' ἐκεῖνος : «πέντε ἢ ὀκτὼ πόσα κάμνουν ;» θὰ τῆς ἀπαντᾷ.

ΚΡΟΥΝΟΠ. Χά, χά, χά ! Μὰ εἶσθε ἀξιολάτρευτος. Δὲν μοῦ λέγετε ὅμως σᾶς παρακαλῶ, εἴδατε σεῖς καμμιὰ φορὰ τὸν καθηγητήν σας τῶν μαθηματικῶν πῶς συναντᾶται 'ς τὸ σπῆτι μὲ τὴν γυναῖκά του.

ΜΑΡΙΚΑ. Βεβαίως ὄχι, εἶμαι ὅμως πεπεισμένη πῶς τὴν χαιρετᾶ μὲ τὸν πίνακα τοῦ πολλαπλασιασμοῦ.

ΚΡΟΥΝΟΠ. Τὸ νομίζετε ἔτσι, διότι σᾶς ἔβαζε τὰ κουλουράκια ;

ΜΑΡΙΚΑ. Βεβαιότατα. Ἂν εἴχαμε ὅμως ἐσᾶς καθηγητή, σεῖς χωρὶς ἄλλο θὰ μᾶς ἐβάζατε δεκάρια. Σεῖς εἶσθε μαλακὸς κ' ἔχετε καλὴ καρδιά, ἐγὼ αὐτὸ τὸ βλέπω ἀπὸ τὰ μάτια σας.

ΚΡΟΥΝΟΠ. Ἔχετε λάθος . . . Ἂν δὲν εἰξεύρατε τὸ μάθημά σας, κ' ἐγὼ θὰ σᾶς ἔβαζα βαθμὸν *ἕνα*. . .

ΜΑΡΙΚΑ. Κ' ἐγὼ σᾶς λέγω πῶς δὲν θὰ μοῦ τὸ ἐβάζατε.

ΚΡΟΥΝΟΠ. Θὰ σᾶς τὸ ἔβαζα. Ὁ καθηγητὴς πρέπει νὰ εἶναι ἀμερόληπτος, ἔστω καὶ χάριν τῆς ἡσυχίας τῆς γυναικός του. Παραδείγματος χάριν, ἐγὼ εἶμαι καθηγητὴς τῶν μαθηματικῶν, σεῖς—ἡ γυναῖκά μου . . .

ΜΑΡΙΚΑ (πλησιάζει πρὸς αὐτὸν τὸ κάθισμά της). Ξεύρετε, τί θέλω νὰ σᾶς πῶ ; βλέπω πῶς γνωρίζετε νὰ ἐκλέγητε καλὰ παραδείγματα.

ΚΡΟΥΝΟΠ. Μόνον παραδείγματα, διότι πράγματι αὐτὸ δὲν ἠμπορεῖ νὰ γείνῃ . . . Ἄλλως τε, σεῖς δὲν ὑπανδρεύεσθε καθηγητὴν τῶν μαθηματικῶν.

ΜΑΡΙΚΑ (ἀπομακρυνομένη). Θεὸς φυλάξοι ! Αἴ, ἐκτὸς πιὰ μόνον . . . ἔτσι ἀπὸ . . . εἴκτον.

ΚΡΟΥΝΟΠ. Ἐπιστρέφω ἐγὼ ἀπὸ τὸ μάθημα 'ς τὸ σπῆτι καὶ λέγω τῆς γυναίκας μου : «Πουλάκι μου» . . .

ΜΑΡΙΚΑ. Σταθῆτε· ἐγὼ δὲν ἠμπορῶ νὰ ὑποφέρω αὐτὸ τὸ «πουλάκι μου» καλήτερα εἰπέτε ἁπλῶς : « Ἀκριβή μου».

ΚΡΟΥΝΟΠ. Καλά, λοιπὸν «Ἀκριβή μου». Σήμερον ἡ Πετρίδου δὲν ἤξευρε τὸ μάθημά της, ἀλλὰ εἶναι τόσον εὔμορφη, σὲ κυττάζει τόσο γλυκά, ποῦ χωρὶς νὰ θέλω τῆς ἔβαλα ἄριστα.

ΜΑΡΙΚΑ (ἀνασκιρτῶσα). Γιὰ κύτταξε καλά, σοῦ βγάζω τὰ μάτια, ἂν τολμήσῃς νὰ τὸ κάμῃς αὐτό ! (συνερχομένη) **Pardon !** . . . Αὐτὸ δὲν τὸ λέγω ἐγώ. Ἡ γυναῖκά σας.

ΚΡΟΥΝΟΠ. (κατ' ἰδίαν) Μὰ εἶναι ἀξιέραστος κόρη ! (δυνατὰ) Μὴν ἐντρέπεσθε παρακαλῶ· ἐγὼ δὲν εἶμαι ξένος.

ΜΑΡΙΚΑ Οὔτε τὸ ἐφαντάσθηκα κἂν νὰ ντραπῶ; Πῶς σᾶς ἐφάνη ; . . .

ΣΕΛΙΔΕΣ ΕΡΩΤΟΣ

ΩΧΡΑΙ σελίδες, σάβανα πόθων παλαιῶν, πόθων εἰς τῆς ψυχῆς τὴν ἐρημίαν σωζομένων, λαλήσατε μὲ τὴν ἀθάνατόν σας εὐγλωττίαν. Σκορπίσατε τὸ μάγον ἄρωμα τῶν ῥόδων σας, κιτρινισμένων ἤδη καὶ ξηρῶν, ἀπὸ πολλοῦ, ἐντὸς τῶν προσφιλῶν πτυχῶν σας... Ἀρωματίσατέ μου τὴν ζωήν· καὶ μὲ τὴν φλόγα, ἣν ἀπὸ μακροῦ ἐγκρύπτετε, καὶ σῶμα καὶ καρδίαν πυρπολήσατέ μου. Ἀρωματίσατέ μου τὴν ζωὴν μ' ἀγάπης νεκρωθείσης τὸν λιβανωτόν. Ἀφήσατέ με νὰ ῥοφήσω μὲ τὰ μαραθέντα χείλη μου τῆς μαρασμώδους σας ὠχρότητος τὴν ἡδονήν...

Μέσῳ τῶν ἡμιεσβεσμένων σας γραμμῶν κρατήσατέ μου τὴν ψυχὴν δεσμίαν. Δεσμεύσατε τὸ βλέμμα μου διὰ παντός. Ἀπορροφήσατε ἐν πρὸς ἐν τὰ δάκρυά μου...

Διατί σιγᾶτε ; Πνοὴ θανάτου διατί σᾶς σαβανώνει ;

Μήπως ὑπέκλεψεν ὁ χρόνος τὴν μαγείαν σας; Μὴ ἐξήντλησθη τὸ ἄρωμά σας τὸ παμφίλτατον ;

Ἆ ! ὄχι ! ἡ καρδία μου σᾶς ἐννοεῖ. Πικρίας ἔμπλεως, κατανοεῖ τὴν περιπάθειαν τῆς σιωπῆς σας, τὴν γοητείαν τῆς ὠχρότητός σας, τὴν ποίησιν τῆς ἐπιθανατίου σας πνοῆς...

Ἡ σιωπή σας εἶνε τάφου σιωπή, λαλοῦσα μέσα εἰς τὴν ψυχήν μου μυριόστομος, λαλοῦσα ἀτελευτήτως, ὡς ἀπὸ σποδοῦ ζωῆς ἀλησμονήτου...

Ἑκάστη λέξις σας ὑπομιμνήσκει καὶ ζωὴν καὶ θάνατον, ὑπενθυμίζει καὶ ὀδύνην καὶ χαράς. Ἑκάστης σας γραμμῆς ἡ ἀνάγνωσις παράγει ψυχικὸν ἀνεμοστρόβιλον, τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν ἀμειλίκτως συνταράσσει...

Ὢ ! ποῖον γόητρον σατανικόν, ποία μαγεία ἀκαταμάχητος ἐντός σας ἐμφωλεύει ! Τί εἶν' ἐκεῖνο ὅπερ σύρει ἐγγύς σας τὴν ψυχήν μου, παθαινομένην τόσον, τόσον καταθελγομένην μὲ τὸ γόητρόν σας· τὸ παμφίλτατον ;

Τί μὲ συνδέει τόσον μὲ τὸ πνεῦμά σας ; Ἄχ, τί μὲ συγκρατεῖ ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε νὰ μὴ δύναμαι νὰ λησμονήσω ἐξαφεὶ τὴν πολλαπλῆν πικρίαν σας, τὸ δηλητήριον τῶν ἀναμνήσεών σας;

Μάτην ἐρωτῶ. Μάτην τὸν νοῦν μου καταβασανίζω. Ἡ καρδία μου ἀνθίσταται. Ἡ χείρ μου δειλιᾷ, καί, δειλιῶσα, μ' ἀνερμήνευτον σᾶς ψαύει περιπάθειαν, μ' ἀκατανίκητον ἀγάπην σᾶς κρατεῖ!

Μακρὰν μου φαντασμαγορίαι ὀδυνηραί !

Τὸ βλέμμα τῆς ψυχῆς μου ἀποφεύγει σας, ἐνῷ ἡ τάλαινα καρδία μου, ἀπαύστως κλυδωνιζομένη, διακαῶς ποθεῖ ν' ἀποτινάξῃ τὴν βαρεῖαν σας σκιάν . . .

Γ. Α. Τζαννετάκης

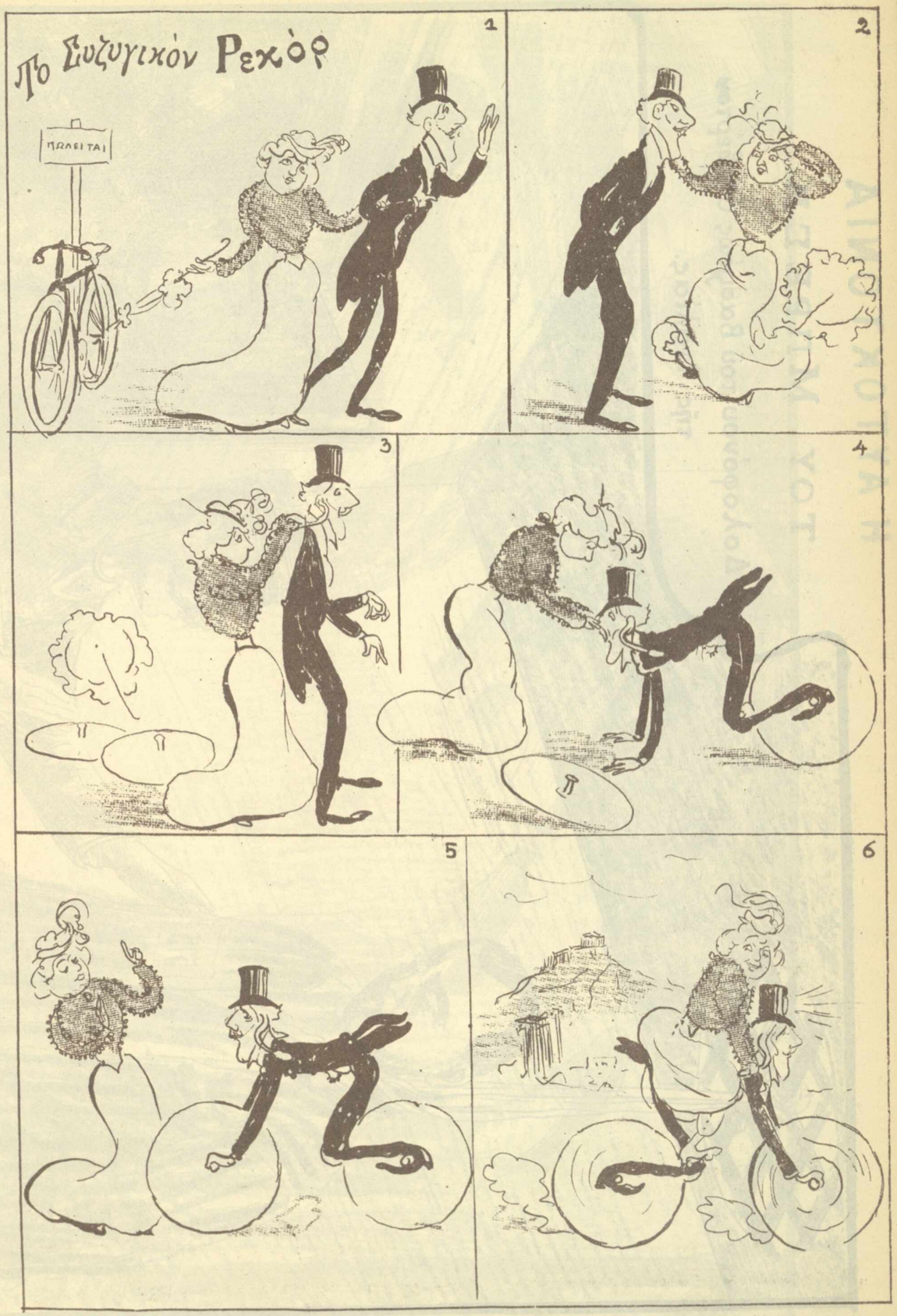

Η ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑ ΤΟΥ ΜΠΡΕΣΗ

Δολοφόνου τοῦ Βασιλέως Ούμβέρτου τῆς Ἰταλίας.

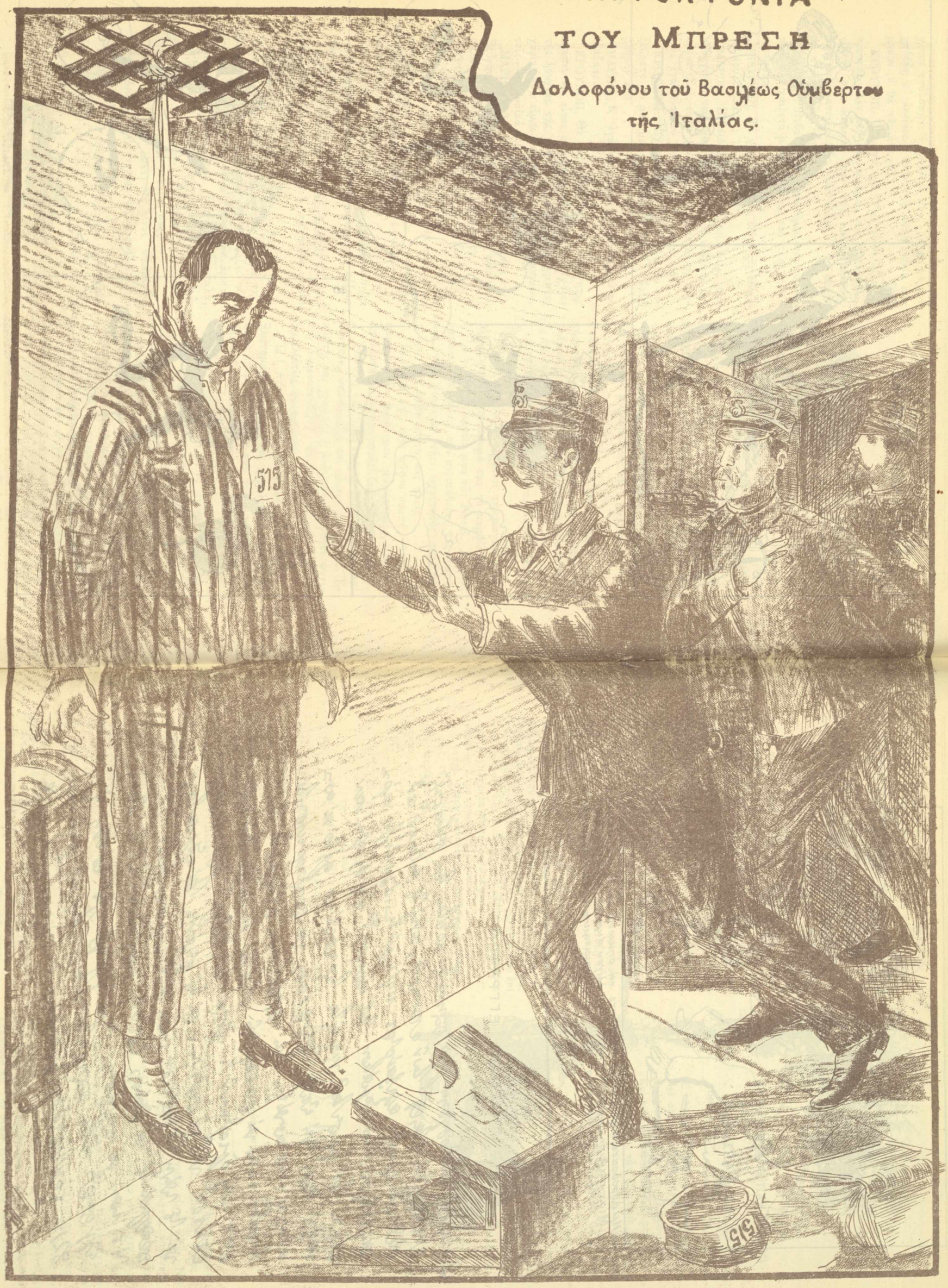

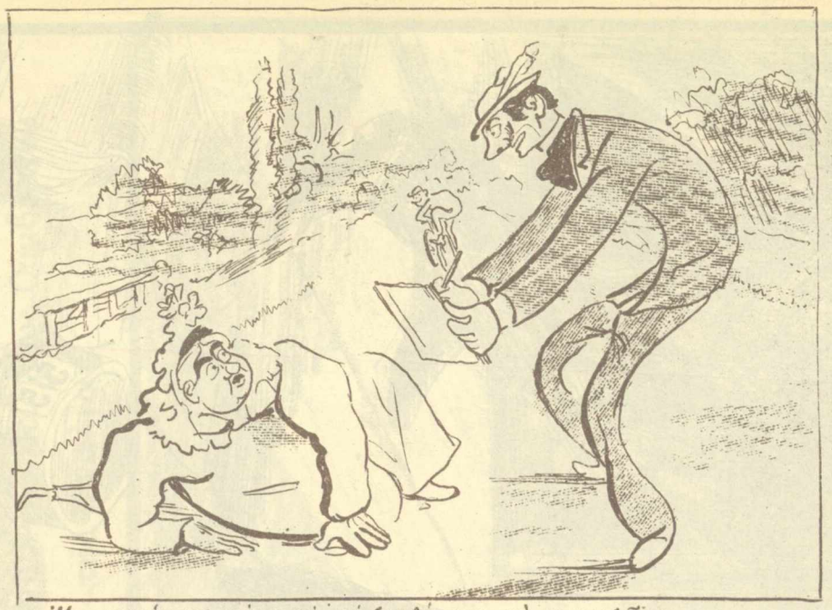

— Ἠμπορούσατε, κύριε, νὰ μὲ βοηθήσητε νὰ σηκωθῶ. —
— Μίαν στιγμὴν, κυρία, Ἄ! τί τύχη! Πρὸ ὀλίγου ἀκριβῶς τὸ ΜΟΥΣΕΙΟΝ μοῦ ἀνέθεσε νὰ ζωγραφίσω μίαν χονδρὴν κυρίαν, ἀναιρεπομένην ἀπὸ ἕνα ποδηλατητήν.

ΕΝ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΕΓΓΡΑΦΟΝ

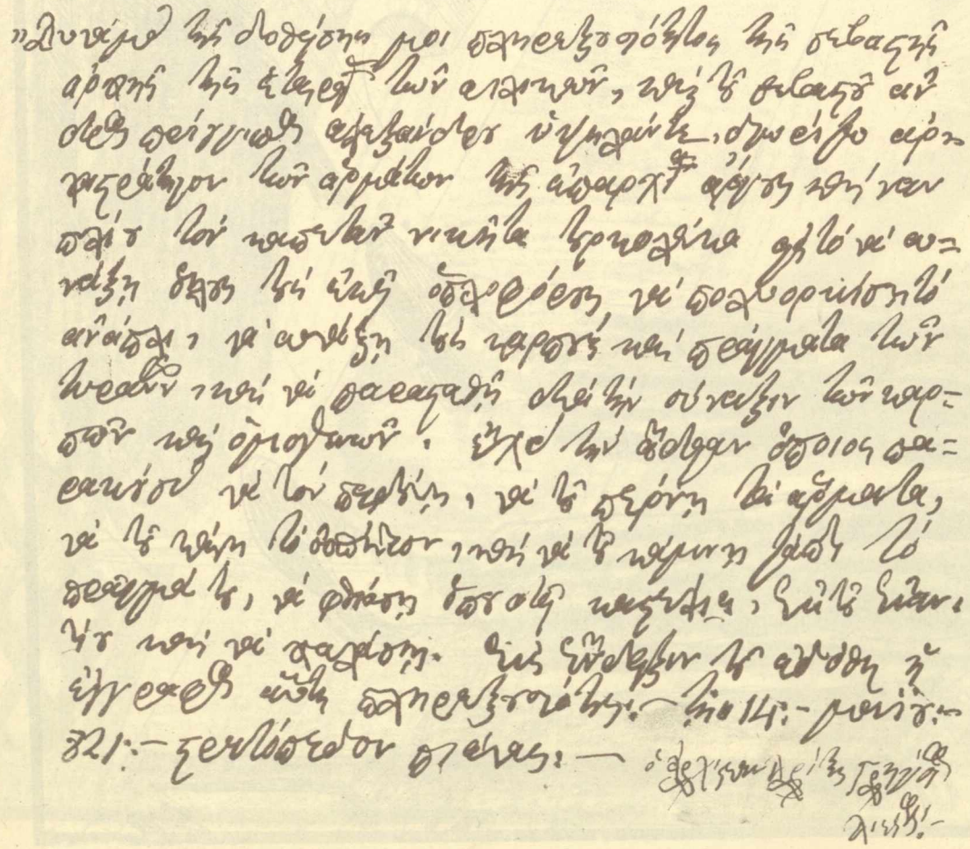

ΕΝ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΕΓΓΡΑΦΟΝ

Ο ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΝΙΚΗΤΑΡΑ

Ὡς ἀρχιστρατήγου Ἄργους καὶ Ναυπλίου

Τὸ ἐν τῇ ἔναντι σελῖδι δημοσιευόμενον πολύτιμον αὐτόγραφον ἐδόθη ἡμῖν παρὰ λογίου φίλου, εὐαρεστηθέντος νὰ τιμήσῃ πρῶτον τὰς στήλας τοῦ «Μουσείου» καὶ ἔπειτα νὰ τὸ δωρήσῃ εἰς τὸ «Μουσεῖον τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἑταιρείας». Τὸ ἔγγραφον τοῦτο, διὰ τοὺς μὴ δυναμένους νὰ τὸ ἀναγνώσωσιν ἐν χειρογράφῳ, περιλαμβάνει τὰ ἑξῆς:

«Δυνάμει τῆς δοθείσης μοι πληρεξουσιότητος »τῆς σεβαστῆς ἀρχῆς τῆς Ἑταιρείας τῶν Φιλικῶν »καὶ τοῦ σεβαστοῦ ἀνδρὸς πρίγγιπος Ἀλεξάνδρου »Ὑψηλάντε, διορίζω ἀρχιστράτηγον τῶν ἁρμάτων »τῆς ἐπαρχίας Ἄργους καὶ Ναυπλίου τὸν καπε»τὰν Νικῆτα Τουρκολέκα εἰς τὸ νὰ συνάξῃ ὅλους »τοὺς ἐκεῖ ὁπλοφόρους νὰ πολιορκήσῃ τὸ Ἀνάπλι, »νὰ συνάξῃ τοὺς καρποὺς καὶ πράγματα τῶν τυρά»νων καὶ νὰ παρασταθῇ διὰ τὴν σύναξιν τῶν καρ»πῶν τῶν ὁμογενῶν· ἔχει τὴν ἄδειαν νὰ τὸν παι»δεύῃ, νὰ τοῦ πέρνῃ τὰ ἅρματα, νὰ τοῦ καίῃ τὸ »ὁσπήτιον, καὶ νὰ τοῦ κάμνῃ ζάπι τὸ πρᾶγμά του, »νὰ φτιάσῃ ὅπου δεῖ καστέλια, ἐκ τοῦ ἐναντίου καὶ »νὰ χαλάσῃ. Εἰς ἔνδειξιν τοῦ ἐδόθη ἡ ἔγγραφος »αὕτη πληρεξουσιότης: — Τῇ 14: — Μαΐου: — »821:— Στρατόπεδον Πιάνας:»

ὑπογρ. **ὁ ἀρχιμανδρίτης Γρηγόριος Δικαῖος.**

Εἰς τὸ ὄπισθεν μέρος τῆς ἑτέρας τῶν σελίδων περιέχονται, μὲ διάφορον γραφικὸν χαρακτῆρα, ἐν εἴδει περιλήψεως, πέντε στίχοι, οἱ ἑξῆς.

Διὰ νὰ εἶναι Ἀρχηγὸς
Εἰς Πολιτείαν Ναυπλίου, Ἄργους
καὶ κάτω Ναχαγὲ
τῆς 14 Μαΐου 1821
στρατόπεδον Πιάνας

Ὁ ὑπογεγραμμένος «Ἀρχιμανδρίτης Γρηγόριος Δικαῖος» εἶναι ἀναμφηρίστως ὁ ἥρως «Παπαφλέσσας», ἀλλ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἐν τῷ ἐγγράφῳ ἀναφερόμενον «Νικήταν Τουρκολέκαν», ἀμφεβάλομεν ἂν πρόκειται περὶ τοῦ ἥρωος Νικήτα Σταματ(ελλ)οπούλου, τοῦ ἐπονομαζομένου Νικηταρᾶ, ἢ περὶ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Παπαφλέσσα, καπετὰν Νικήτα Δικαίου, καταγομένου ἐκ τοῦ χωρίου Τουρκολέκα τοῦ δήμου Φαλαισίας, τῆς ἐπαρχίας Μεγαλοπόλεως. Δι' αὐτὸ ἐζητήσαμεν πληροφορίας παρὰ τοῦ κ. Σπυρίδωνος Λάμπρου, καθηγητοῦ τῆς Ἱστορίας ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ, ὅστις εὐηρεστήθη νὰ μᾶς στείλῃ εἰς ἀπάντησιν τὴν ἑξῆς σημείωσιν:

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 2 Ἰουνίου 1901

Φίλε Κύριε

Τὸ ἔγγραφον τοῦ Δικαίου (Παπαφλέσσα) ἀναφέρεται πάντως εἰς τὸν Νικηταρᾶν. Ὅσον γινώσκω, τὸν διορισμὸν αὐτοῦ ὡς ἀρχιστρατήγου Ἄργους τὸ πρῶτον μανθάνομεν ἐξ αὐτοῦ.

Μετὰ φιλικῶν προσρήσεων
Πρόθυμος
Σπ. Λάμπρος

Ἐ ΕΝΑ ΓΕΡΟΝΤΟΠΑΛΛΗΚΑΡΟ

(ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ)

Ἐ τῶν μαλλιῶν τὴν ὁλόμαυρη ράχη
Μιά σου κάτασπρη τρίχα μονάχη
Μελετᾷ τὰ παληά της τὰ χρόνια
Καὶ ταὶς ἄλλαις μὲ πόνο θωρεῖ
Σκεπασμέναις νἆν' ὅλαις μὲ χιόνια
Καὶ ν' ἀλλάζουν μὲ λίγη. . . βαφή!

Εἰρήνη Ζαβιτζιάνου Δενδρινοῦ

Λ. Ν. ΤΟΛΣΤΟΗ

ΚΥΡΙΟΣ ΚΑΙ ΔΟΥΛΟΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ

(Κατὰ μετάφρασιν **Π. Ἀξιώτου**).

Ἐκεῖνος ὅμως δὲν ἐστάθη καὶ ἔγεινεν ἄφαντος ἐν μέσῳ τῆς χιονώδους κόνεως. Μείνας μόνος ὁ Νικήτας ἐσκέφθη πρὸς στιγμὴν τί νὰ κάμῃ. Νὰ ὑπάγῃ εἰς ἀναζήτησιν καταλύματος ᾐσθάνετο ἑαυτὸν ἀνίσχυρον, νὰ καθήσῃ δὲ εἰς τὴν πρώτην του θέσιν, δὲν ἦτο πλέον δυνατόν· τὴν εἶχεν ὅλην καλύψῃ τὸ χιόνι· ἐντὸς τοῦ ἑλκήθρου πάλιν ᾐσθάνετο ὅτι δὲν θὰ ἐθερμαίνετο, διότι δὲν εἶχε μὲ τί νὰ σκεπασθῇ, ὁ ἐπενδύτης του δὲ καὶ ἡ γούνα του δὲν τοῦ παρεῖχον τὸ ἐλάχιστον θάλπος. Τόσον ψῦχος ᾐσθάνετο, ὡς νὰ ἦτο μὲ μόνον τὸ ὑποκάμισον. — Ἐστάθη, ἐσκέφθη, ἀνεστέναξε, καὶ ὅπως ἦτο σκεπασμένος, ἐρρίφθη ἐντὸς τοῦ ἑλκήθρου εἰς τὴν θέσιν τοῦ κυρίου του.

Συνεσφίγχθη σφαιροειδῶς εἰς τὸ βάθος τοῦ ἑλκήθρου, νὰ ζεσταθῇ, ὅμως δὲν τὸ κατώρθωνε. Ἔμεινεν οὕτω ἐπὶ πέντε λεπτά, τρέμων καθ' ὅλον τὸ σῶμα· κατόπιν τὸ ῥῖγος παρῆλθε καὶ ἤρχισε νὰ χάνῃ βαθμηδὸν τὰς αἰσθήσεις· ἀπέθνησκε ἡ ὕπνωττε μόνον, δὲν ἤξευρε, ἀλλ' ἠσθάνετο ἑαυτὸν ἀπαράλλακτα ἕτοιμον δι' ἀμφότερα Θὰ προστάξῃ ἄρα ὁ Θεὸς νὰ ξυπνίσῃ ἀκόμη ζωντανὸς ἐδῶ εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν καὶ νὰ δουλεύῃ ὡς πρότερον, νὰ ἐπιμελῆται τὰ ξένα πάντοτε ἄλογα, νὰ μεταφέρῃ τὴν ξέννη σίκαλην εἰς τὸν μύλον, νὰ ἐξακολουθῇ ἐναλλὰξ μεθύων καὶ ὑποσχόμενος ἀποχὴν ἐκ τοῦ πότου καὶ νὰ ἐξακολουθῇ νὰ δίδῃ τὰ χρήματα εἰς τὴν γυναῖκά του καὶ εἰς τὸν ἴδιον ἐκεῖνον βαρελᾶν καὶ νὰ περιμένῃ πάντοτε τὸν μικρόν του, — γεννηθήτω τὸ θέλημά Του. Ἢ θὰ προστάξῃ νὰ ἐξυπνήσῃ εἰς κόσμον ἄλλον, ὅπου θὰ εἶνε ὅλα ἐπίσης νέα καὶ χαρωπά, ὅπως νέα καὶ χαρωπὰ ἦσαν ἐδῶ, εἰς τὰ παιδικά του χρόνια, τῆς μητέρας του τά χάδια, τὰ παιγνίδια μὲ τὰ παιδάκια, τὰ λειβάδια τὰ δάση, αἱ ἀμαξοδρομίαι τὸν χειμῶνα, καὶ θ' ἀρχίσῃ ἄλλη, πρὸς οὐδὲν ὁμοιάζουσαν, νέα ζωή. — γεννηθήτω τὸ θέλημά Του. Καὶ ὁ Νικήτας ἀπώλεσεν ἐντελῶς τὰς αἰσθήσεις.

VIII.

Ὁ Βασίλη Ἀνδρέϊτζ ἐν τούτοις διὰ τῶν ποδῶν καὶ μὲ τὰς ἄκρας τῆς φορβιᾶς παρώτρυνε τὸν ἵππον, διευθύνων αὐτὸν ἐκεῖ ὅπου, τίς οἶδε διατί, ὑπέθετεν ὑπάρχον τὸ δάσος καὶ τὴν σκοπιάν. Ἡ χιὼν τὸν ἐτύφλωνε, ὁ ἄνεμος δέ, ἔλεγες, ἤθελε νὰ τὸν σταματήσῃ, αὐτὸς ὅμως, ἐσκυμμένος ἐμπρὸς καὶ ἀκαταπαύστως διασταυρῶν τὴν μηλωτήν του καὶ παρεισάγων αὐτὴν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς ψυχρᾶς, καρφωτῆς σελλίσκης, ἥτις τὸν ἐμπόδιζε νὰ καθήσῃ, δὲν ἔπαυε κεντῶν τὸν ἵππον, ὅστις, ἂν καὶ μετὰ κόπου, ἐπροχώρει ὅμως εὐπειθής, κατὰ σκέλος βαδίζων ἐκεῖ ὅπου τὸν ὡδήγουν.

Ἐπὶ πέντε λεπτὰ ὧδευε κατ' εὐθεῖαν, ὡς ἐνόμιζε, τίποτε ἄλλο μὴ βλέπων, ἐκτὸς τῆς κεφαλῆς τοῦ ἵππου καὶ τῆς λευκῆς ἐρήμου, καὶ οὐδὲν ἄλλο ἀκούων ἐκτὸς τοῦ συριγμοῦ τοῦ ἀνέμου περὶ τὰ ὦτα τοῦ ἵππου καὶ τὸ περιλαίμιον τῆς μηλωτῆς του.

Αἴφνης ἔμπροσθέν του κάτι ἐμαύρισε. Ἐσκίρτησε ἀπὸ χαρὰν καὶ διευθύνεται πρὸς τὸ σημεῖον αὐτό, βλέπων ἤδη ἐν τούτῳ καὶ τοὺς τοίχους τῶν οἰκειῶν τοῦ χωρίου. Τὸ μαῦρον ὅμως σημεῖον ἐκεῖνο ἦτο κάτι τι κινητόν, ἀδιακόπως σαλευόμενον, οὐχὶ χωρίον, ἀλλὰ σύνορον, κατάφυτον ἀπὸ ὑψηλὰ χόρτα ἀψίνθου προβάλλοντα διὰ τῆς χιόνος καὶ κλίνοντα πρὸς ἕν καὶ τὸ αὐτὸ μέρος ἀπὸ τὸν συρίζοντα ἄνεμον. Καὶ ἡ θέα τοῦ χόρτου αὐτοῦ, ἀνηλεῶς μαστιζομένου ἀπὸ τὸν ἄνεμον, ἄγνωστον διατί, ἠνάγκασε τὸν Βασίλη Ἀνδρέϊτζ ν' ἀνασκιρτήσῃ καὶ ἤρξατο μὲ βίαν νὰ κεντᾷ τὸν ἵππον, καὶ ἀντιλαμβανόμενος, ὅτι πλησιάζει πρὸς τ' ἀγριόχορτα, ἐλάμβανεν ὅλως ἀντίθετον διεύθυνσιν καὶ τώρα τὸν ἵππον ἀκριβῶς ἀντιθέτως, ἐξακολουθῶν νὰ φρονῇ ὅτι διευθύνει ἐκεῖ ὅπου ὤφειλε νὰ εἶνε ἡ σκοπιά. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ ἵππος ἔστρεφε πάντοτε δεξιᾷ, αὐτὸς καθ' ὅλον τὸ διάστημα τὸν ἔστρεφε ἀριστερᾷ.

Καὶ πάλιν ἔμπροσθέν του ἐμαύρισε κάτι. Ἐχάρη, βέβαιος, ὅτι τώρα ἄφευκτα εἶνε τὸ χωρίον. Ἀλλ' ἦτο πάλιν τὸ σύνορον μὲ τ' ἀγριόχορτά του, τὰ ἀπελπιστικῶς ἀνεμιζόμενα καὶ τὰ ὁποῖα, διὰ λόγον ἄγνωστον, ἐπλήρουν τρόμου τὸν Βασίλη Ἀνδρέϊτζ. Τὸ περίεργον ὅμως εἶνε ὅτι παρὰ τ' ἀγριόχορτα ταῦτα, ὑπῆρχον ἴχνη ποδῶν ἵππου, χιονοσκέπαστα. Ὁ Βασίλη Ἀνδρέϊτζ ἐστάθη, ἔκυψε, παρετήρησε· ἦσαν ἵππεια ἴχνη, ἐλαφρῶς χιονοσκεπῆ καὶ βεβαίως δὲν ἠδύνατο νὰ εἶνε ἄλλα παρὰ τὰ τοῦ ἰδίου του ἵππου. Προφανῶς περιεστρέφετο ἐκεῖ καὶ εἰς μικρὸν διάστημα. «Θὰ χαθῶ ἐγὼ ἔτσι! » διενοήθη, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ τὸν κυριεύσῃ ὁ φόβος, ἤρχισε νὰ κεντᾷ τὸν ἵππον ὁρμητικώτερα, βυθίζων τὸ βλέμμα του ἐντὸς τῆς λευκῆς χιονώδους ὁμίχλης εἰς τὴν ὁποίαν διέκρινε μόνον, κατὰ σπάνια διαλείμματα, φαινόμενα καὶ αὐτοστιγμεὶ ἀφανιζόμενα, φωτοβόλα σημεῖα. Τοῦ ἐφάνη ποτὲ ὅτι ἤκουσε κυνὸς ὑλακὴν ἢ ὠρυγήν λύκου, οἱ ἦχοι ὅμως οὗτοι ἦσαν ἀσθενεῖς καὶ ἀόριστοι, ὥστε ἠγνόει ἂν τοὺς ἤκουε πράγματι, ἢ ἂν μόνον τοῦ ἐφαίνετο τοῦτο, καὶ σταθείς, ἠκροᾶτο μετὰ πολλῆς προσοχῆς.

Αἴφνης τρομερά, ἐκκωφαντικὴ κραυγὴ ἀντίχησε περὶ τὰ ὦτά του καὶ ὅλα ὑπ' αὐτὸν ἐκλονίσθησαν συνταραχθέντα. Ὁ Βασίλη Ἀνδρέϊτζ περιεπτύχθη τὸν τράχηλον τοῦ ἵππου, ἀλλὰ καὶ ὁ τράχηλος ἐσείετο ὅλος καὶ ἡ φοβερὰ κραυγὴ ἐγένετο ἔτι φρικωδεστέρα. Ἐπί τινα δευτερόλεπτα ὁ Βασίλη Ἀνδρέϊτζ δὲν ἠδύνατο νὰ συνέλθῃ καὶ νὰ ἐννοήσῃ τί συνέβη. Συνέβη δὲ τὸ ἑξῆς, ὅτι ὁ Καστανός, εἴτε ἐνθαρρύνων ἑαυτόν, εἴτε καλῶν τινα εἰς βοήθειαν, ἐχρεμέτισε μὲ τὴν βροντώδη, τὴν λιγυράν του φωνήν.

«Φτοῦ, νὰ σὲ πάρ' ἡ ὀργή, μ' ἐτρόμαξες ἀνάθεμά σε! » εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ Βασίλη Ἀνδρέϊτζ.

Καὶ ἀφοῦ ὅμως ἐννόησε τὴν αἰτίαν τοῦ φόβου του, δὲν ἠδυνήθη πλέον νὰ τὸν ἀποδιώξῃ.

«Πρέπει νὰ σκεφθῶ, νὰ συνέλθω», ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ἐνῷ ἠδύνατο νὰ κρατηθῇ καὶ ἀδιάκοπα παρώρμα τὸν ἵππον, μὴ ἀντιλαμβανόμενος, ὅτι τώρα εἶχε τὸν ἄνεμον οὔριον καὶ οὐχὶ ἐναντίον. Τὸ σῶμα του, μάλιστα μεταξὺ τῶν σκελῶν ὅπου ἦτο ἀνοικτὸν καὶ ἤγγιζε τὴν σελλίσκην, ἐπάγωνε, ἐπόνει ἢ ἔτρεμεν ὅλον. Δὲν ἐνθυμεῖτο τώρα πλέον τὴν σκοπιὰν καὶ μόνον ἓν ποθοῦμα ἐπεθύμει, νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ ἑλκηθρον, διὰ νὰ μὴ χαθῇ μόνος, ὅπως ἡ ἄψινθος ἐκείνη, ἐν μέσῳ τῆς φρικτῆς αὐτῆς χιονώδους ἐρήμου.

Αἴφνης ὁ ἵππος ὑπεχώρησεν ὑπ' αὐτὸν καί, βυθισθεὶς ἐντὸς σωροῦ χιόνος, ἤρξατο σπασμωδικῶς κινούμενος καὶ πίπτων κατὰ πλευράν. Ὁ Βασίλη Ἀνδρέϊτζ ἀφίππευσε, παρασύρας πλαγίως τὴν ἱππουρίδα, ἐφ' ἧς ἐστηρίζετο ὁ ποῦς του καὶ συστρέψας τὴν σελλίσκην ἀφ' ἧς ἐκρατεῖτο ἀφιππεύων. Μόλις δὲ ὁ Βασίλη Ἀνδρέϊτζ ἀφίππευσε, ὁ ἵππος συνῆλθε, ὥρμησεν ἐμπρός, ἐπήδησε ἅπαξ, δίς, καὶ χρεμετίσας ἐκ νέου καὶ σύρων κατόπιν του τὴν κρεμαμένην χονδροθόνην καὶ τὴν ἱππουρίδα, ἔγεινεν ἄφαντος, ἀφήσας τὸν Βασίλη Ἀνδρέϊτζ μόνον εἰς τὴν χιονοστιβάδα. Καὶ ἔτρεξε μὲν κατόπιν του, ἀλλ' ἡ χιὼν ἦτο τόσον βαθεῖα καὶ τόσον βαρεῖαι αἱ μηλωταί του ὥστε, βυθιζόμενος ἀνὰ πᾶν βῆμα ἄνω τοῦ γόνατος, ἠσθμενε μετὰ πορείαν 20 βημάτων, καὶ ἐσταμάτησε. «Τὸ δάσος, τὰ μουνουχάρια, ἡ ἐκμίσθωσις, ἡ ἀποθήκη, τὰ καπηλεῖα» διενοήθη «πῶς θὰ μείνουν ὅλ' αὐτά; Τί εἶν' αὐτό; Ἀδύνατον πρᾶμμα», τοῦ ἦλθε κατὰ νοῦν. Καὶ κατὰ συγκυρίαν ἐνθυμήθη τὴν ἀνεμοδαρμένην ἄψινθον, πλησίον τῆς ὁποίας διῆλθε δίς, καὶ τόση τὸν ἐκυρίευσε φρίκη, ὥστε δὲν ἐπίστευεν ὅτι ἦσαν πραγματικὰ ὅσα τῷ ἐσυνέβησαν. Ἐσκέφθη· — δὲν ὀνειρεύομαι ἀρά γε;» —καὶ ἐζήτει νὰ ἐξυπνήσῃ, ἀλλὰ δὲν ἦτο ὕπνος καὶ δὲν ὑπῆρχε ἀφύπνησις. Ἦτο ἀληθινὴ χιὼν ἡ χιὼν ἐκείνη ἡ μαστίζουσα τὸ πρόσωπόν του καὶ καλύπτουσα τὸ σῶμά του, καὶ ἦτο πραγματικὴ ἔρημος αὐτὴ ἐν μέσῳ τῆς ὁποίας ἵστατο μόνος, ὡς ἡ ἄψινθος ἐκείνη, ἀναμένων ἄφευκτον, ταχύν καὶ χωρὶς νόημα θάνατον.

— Βασίλισσα τῶν οὐρανῶν, Νικόλαε θαυματουργέ, ἐγκρατείας διδάσκαλε, ἀνεπόλησε τὰς χθεσινὰς εὐχὰς καὶ τὴν μελανόμορφον εἰκόν' αὐτὴν ἐπίχρυσον, καὶ τὰ κηρία, τὰ ὁποῖα εὐθὺς τοῦ ἐπέστρεψαν μόλις καέντα καὶ τὰ ἔκρυπτεν εἰς τὸ κιβώτιον, καὶ ἤρξατο εὐχόμενος αὐτοῦ τούτου τοῦ θαυματουργοῦ Νικολάου, ἵνα τὸν σώσῃ ὑποσχόμενος αὐτῷ παρακλήσεις καὶ λαμπάδας, εὐθὺς ὅμως ἠννόησεν ἀναμφιβόλως καθαρά, ὅτι ἡ μορφὴ αὕτη τὸ ἐπιχρύσωμα, τὸ κηρίον, οἱ ἱερεῖς, αἱ παρακλήσεις, ὅτι ὅλ' αὐτὰ ἦσαν πολὺ σοβαρὰ καὶ χρήσιμα πράγματα ἐκεῖ εἰς τὸν ναόν, ἀλλ' ὅτι ἐδῶ αὐτὰ δὲν ἠδύναντο νὰ τὸν βοηθήσουν, ὅτι δὲ μεταξὺ τῶν κηρίων αὐτῶν, τῶν παρακλήσεων, καὶ τῆς τωρινῆς δεινῆς του θέσεως, οὔτε εἶναι οὔτε νὰ ὑπάρξῃ δύναται σχέσις τις οἱαδήποτε.

«Δὲν πρέπει ν' ἀπελπίζωμαι πρέπει ν' ἀκολουθήσω τοῦ ἀλόγου τὰ ἴχνη, πρὶν καὶ αὐτὰ σκεπασθοῦν» ἐσκέφθη καὶ ἐρρίφθη ἐμπρός. Μ' ὅλην ὅμως τὴν ἀπόφασιν τοῦ νὰ βραδυπορῇ, ἔτρεχε, ἔπιπτεν ἀδιάκοπα ἠγείρετο, καὶ πάλιν ἔπιπτε. Τὸ ἴχνος τοῦ ἵππου μόλις διεκρίνετο ἤδη ἐκεῖ ὅπου ἡ χιὼν δὲν ἦτο βαθεία. — Ἐχάθηκα, ἐσκέφθη ὁ Βασίλη Ἀνδρέϊτζ, «Θὰ χάσω καὶ τὸ ἴχνος αὐτό». Ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ἐκείνην στιγμήν, παρατηρήσας ἐμπρός, εἶδε κάτι τι μαῦρον. Ἦτο ὁ Καστανὸς καὶ ὄχι μόνος αὐτός, ἀλλὰ καὶ τὸ ἑλκηθρον καὶ τὰ ἀντιρρύμια. Ὁ Καστανὸς μὲ τὴν σελλίσκην καὶ τὸ πλευρόν, μὲ τὴν ἱππουρίδα καὶ τὴν χονδροθόνην, δὲν ἦτο εἰς τὴν πρώτην του θέσιν, ἀλλ' ἵστατο πλησιέστερα πρὸς τὰ ἀντιρρύμια, καὶ ἔσειε τὴν κεφαλήν, τὴν ὁποίαν ἡ περιπλεχθεῖσα φορβιὰ ἔσυρε πρὸς τὰ κάτω. Ἀπεδείχθη ὅτι ὁ Βασίλη Ἀνδρέϊτζ ἐβυθίσθη εἰς τὸ αὐτὸ ἐκεῖνο κοίλωμα, ὅπου εἶχε βυθισθῇ μὲ τὸν Νικήταν, ὅτι ὁ ἵππος τὸν ἔφερεν ὀπίσω πρὸς τὸ ἑλκηθρον, καὶ ὅτι διέτρεξεν ἔφιππος οὐχὶ πλέον τῶν 50 βημάτων ἐκ τῆς θέσεως, ὅπου εὑρίσκετο τὸ ἑλκηθρον.

IX.

Συρθεὶς μέχρι τοῦ ἑλκήθρου ὁ Βασίλη Ἀνδρέϊτζ ἔβαλεν ἐπ' αὐτοῦ τὴν χεῖρα καὶ ἴστατο ἐπὶ πολὺ ἀκίνητος, προσπαθῶν νὰ ἡσυχάσῃ καὶ νὰ ἀναπνεύσῃ. Ὁ Νικήτας δὲν ἦτο εἰς τὴν θέσιν του, ἐντὸς τοῦ ἑλκήθρου ὅμως ἐκοίτετο κάτι τι, ἐνοσκέπαστον ἦτο, καὶ ὁ Βασίλη Ἀνδρέϊτζ ἐμάντευσεν ὅτι ἦτο ὁ Νικήτας. Ὁ φόβος του παρῆλθε ἐντελῶς ἤδη, καὶ ἂν τώρα ἐφοβεῖτό τι ἦτο ἡ φρικώδης ἐκείνη κατάστασις ἡ ἐκ τοῦ φόβου, τὸν ὁποῖον ἐδοκίμασεν ἔφιππος καὶ ὅταν ἀπέμεινε μόνος εἰς τὴν χιονοστιβάδα. Ἔπρεπε διὰ παντὸς τρόπου νὰ κρατῇ μακράν του τὸν φόβον αὐτὸν καὶ διὰ νὰ κατωρθώσῃ τοῦτο, ὤφειλε νὰ μὴ σκέπτεται δι' ἑαυτὸν ἀλλὰ διὰ κάτι τι ἄλλο, ὤφειλε νὰ κάμῃ κάτι τι. Ὅθεν ἡ πρώτη του πρᾶξις ἦτο νὰ σταθῇ μὲ τὰ νῶτα πρὸς τὸν ἄνεμον καὶ νὰ ἀνοίξῃ τὴν γούναν του. Κατόπιν, μόλις ὀλίγον ἀνέπνευσε, ἐξεχιόνισε τὰ ὑποδήματα καὶ τὰς χεῖράς του, καὶ περιζωσθεὶς ἐκ νέου σφιγκτὰ καὶ χαμηλά, καθὼς ἐζώνετο ὅταν διεπραγματεύετο μὲ τοὺς πωλητὰς χωρικοὺς τὰ σιτάρια των, ἡτοιμάσθη νὰ δράσῃ. Πρῶτόν του ἔργον ἦτο νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν πόδα τοῦ ἵππου, τὸ ὁποῖον καὶ ἔπραξε, λαβὼν δὲ τὴν ἐλευθέραν ἐπίσης φορβιάν, προσέδεσεν ἐν νέου τὸν Καστανὸν εἰς τὴν σιδηρᾶν ἁρπάγην ἐμπρὸς εἰς τὴν παλαιὰν θέσιν καὶ ἡτοιμάσθη, ἐκ τῶν ὀπισθίων τοῦ ἵππου, νὰ διευθετήσῃ ἐπ' αὐτοῦ τὴν ἱππουρίδα, τὴν σελλίσκην καὶ τὴν χονδροθόνην. Ἀλλὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἶδεν ὅτι εἰς τὸ ἑλκηθρον κάτι τι ἐκινήθη κάτωθεν δὲ τῆς χιόνος, ἤτις τὴν ἐκάλυπτεν, ἐπρόβαλεν ἡ κεφαλὴ τοῦ Νικήτα. Προφανῶς μετὰ κόπου μεγάλου ὁ χωρικὸς ὑπεγέρθη καὶ ἐκάθησε, μὲ τρόπον κάπως παράδοξον, ὡσὰν ἀπεδίωκε μυίας, ἐκίνει πρὸ τῆς ῥινός του τὴν χεῖρα καὶ κάτι ἔλεγε, ὡς ἐνόμισεν ὁ Βασίλη Ἀνδρέϊτζ, καλῶν αὐτόν.

Ὁ Βασίλη Ἀνδρέϊτζ ἀφῆκε τὴν χονδροθόνην ἀδιευθέτητον καὶ ἐπλησίασε τὸ ἑλκηθρον.

— Τί λὲς, Νικήτα; ἠρώτησε. — Τί λές;

— Ἀπο...πο...θαίνω ἐγώ, νὰ τί, μετὰ κόπων καὶ διακεκομένης, φωνῆς ἐπρόφερεν ὁ Νικήτας. — Ὅ,τι ἔχω δόσ' το τοῦ μικροῦ. Ἢ καὶ τῆς γυναίκας — τὸ ἴδιο κάνει.

— Μὰ, πῶς; ἢ ἐξεπάγιασες; ἠρώτησεν ὁ Βασίλη Ἀνδρέϊτζ.

— Νοιώθω, ὁ θάνατός μου... Συγχώρεσέ μου, γιὰ τὸ Χριστό... εἶπε ὁ Νικήτας μὲ κλαυθμηρὰν φωνήν, ἐξακολουθῶν νὰ κινῇ τὴν χεῖρα εἰς τὸ πρόσωπόν του, ὡσὰν νὰ ἀπεδίωκεν μυίας.

Ὁ Βασίλη Ἀνδρέϊτζ ἐπὶ ἡμισυ λεπτὸν ἐστάθη

σιωπηλὸς καὶ ἀκίνητος· ἔπειτα ἄφνης, μὲ τὴν αὐτὴν ἐκείνην ἀποφασιστικότητα μεθ' ἧς ἐκτύπα τὴν χεῖρα τῶν πωλητῶν του, προκειμένου περὶ συμφερούσης ἀγορᾶς, ὠπισθοχώρησε κατὰ ἕν βῆμα, ἀνέσυρε τὰς περιχειρίδας τῆς μηλωτῆς του καὶ μὲ τὰς δυό του χεῖρας ἤρχισε ν' ἀνασκάπτῃ τὴν χιόνα, ἀπαλάττων ἐξ αὐτῆς τὸν Νικήταν καὶ τὸ ἔλκηθρον. Τούτου τελεσθέντος, ὁ Βασίλη Ἀνδρεϊτζ, ἐσπευσμένως ἐξεζώσθη, διηυθέτησε καταλλήλως τὴν γούναν του, καί, ὠθήσας τὸν Νικήταν, ἐξηπλώθη ἐπάνω του, καλύπτων αὐτὸν ὄχι μόνον μὲ τὴν μηλωτήν, ἀλλὰ καὶ μὲ ὅλον αὐτοῦ τὸ διάθερμον σῶμα.

Διευθετήσας διὰ τῶν χειρῶν τὰς πτέρυγας τῆς μηλωτῆς μεταξὺ τοῦ ἐλκήθρου καὶ τοῦ Νικήτα, καὶ μὲ τὰ γόνατα περισφίγξας τὰ ἄκρα της, ὁ Βασίλη Ἀνδρεϊτζ ἔκειτο πρηνής, στηρίζων τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ ἐμπροσθίου φλοιοῦ τοῦ ἐλκήθρου καὶ δὲν ἤκουε τώρα πλέον μήτε τοῦ ἵππου τὰς κινήσεις, μήτε τὸν συριγμὸν τῆς θυέλλης, καὶ μόνον ἤκουε τὴν ἀναπνοὴν τοῦ Νικήτα. Οὗτος, κατ' ἀρχὰς ἐπὶ πολλὴν ὥραν ἔμεινεν ἀκίνητος, κατόπιν ἀνέπνευσε θορυβωδῶς καὶ μετεκινήθη, προφανῶς θερμαινόμενος.

—Ἄ, ἔτσι βέβαια, ὄχι λὲς ἐσύ, ν' ἀποθάνῃς. Κοίτου, ζεσταίνου, νὰ πῶς ἐμεῖς... ἤρξατο λέγων ὁ Βασίλη Ἀνδρεϊτζ.

Δὲν ἠδυνήθη ὅμως, πρὸς μέγαν του θαυμασμὸν νὰ ἐξακολουθήσῃ, διότι δάκρυα ἀνῆλθον εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ ἡ κάτω του σιαγὼν κατελήφθη ὑπὸ βιαίου τιναγμοῦ. Ἔπαυσεν ὁμιλῶν καὶ μόνον κατέπινε ὅ,τι ἀνῆλθεν εἰς τὸν λάρυγγά του.

«Ἐφοβήθηκα, φαίνεται, ἀδύνατον ὅλως διόλου», ἐσκέφθη. Ἡ ἀδυναμία του ὅμως αὕτη, ὄχι μόνον δὲν τοῦ ἦτο δυσάρεστος, ἀλλὰ τοῦ παρεῖχε ἰδιαιτέραν τινα χαράν, ἣν δὲν εἶχε αἰσθανθῇ οὐδέποτε ἄλλοτε.

—Ἔτσι κάνομ' ἐμεῖς! ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν δοκιμάζων κἄποιον ἰδιαίτερον συγκινοῦντα θρίαμβον. Ἐπὶ ἀρκετὴν ὥραν ἐκοίτετο οὕτω σιωπῶν, σπογγίζων τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τοῦ γουναρικοῦ του καὶ περισυλλέγων ὑπὸ τὸ γόνατον τὴν δεξιὰν πτέρυγα τῆς μηλωτῆς, ἣν ὁ ἄνεμος ἀδιακόπως ἀνέστρεφε.

Καὶ ὅμως διακαῶς ἐπεθύμει νὰ μεταδώσῃ εἰς κἄποιον τὴν ἀγαλλίασίν του αὐτήν.

—Νικήτα! εἶπε.

—Καλά, ζεστά, ἠκούσθη κάτωθεν ἀπάντησις.

—Ναί, καϋμένε! κόντεψα νὰ χαθῶ. Καὶ σὺ θὰ πάγωνες κ' ἐγὼ θά...

Ἀλλ' ἐδῶ πάλιν ἠσθάνθη τρέμοντα τὰ μῆλα τῶν παρειῶν του καὶ οἱ ὀφθαλμοί του ἐπληρώθησαν ἐκ νέου δακρύων, καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐξακολουθήσῃ.

«Ἂς εἶνε, δὲν πειράζει ἐσκέφθη.—Ἐγὼ ξέρω γιὰ μένα, ἐκεῖνο ποῦ ξέρω», καὶ ἐσιώπησε.

Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν παρετήρει τὸν ἵππον καὶ εἶδε, ὅτι ἦσαν ἀνοικτὰ τὰ νῶτά του καὶ ἡ ὀθόνη μὲ τὴν ἱππουρίδα ἐκρέματο ἐπὶ τῆς χιόνος ὅτι ἔπρεπε νὰ σηκωθῇ καὶ νὰ σκεπάσῃ τὸ ζῶον, ἀλλὰ δὲν ἀπεφάσιζεν οὐδ' ἐπὶ μίαν στιγμὴν ν' ἀφήσῃ τὸν Νικήταν καὶ νὰ διακόψῃ τὴν εὐχάριστον ἐκείνην κατάστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν οὗτος εὑρίσκετο. Φόβον τώρα δὲν εἶχε κανένα.

Ἐθερμαίνετο ἀπὸ τὸν Νικήταν κάτωθεν καὶ ἀπὸ τὴν μηλωτὴν ἄνωθεν· αἱ χεῖρες του μόνον δι' ὧν συνεκράτει τὰς πτέρυγας τῆς γούνας πρὸς τὰς πλευρὰς τοῦ Νικήτα καὶ οἱ πόδες ἀπὸ τῶν ὁποίων ὁ ἄνεμος ἀνέστρεφεν ἀδιάκοπα τὴν γούναν, εἶχον ἀρχίσῃ νὰ παγώνουν. Δὲν τὸν ἔμελεν ὅμως, καὶ μόνον ἐφρόντιζε πῶς νὰ θερμάνῃ τὸν ἄνθρωπον, ὅστις εὑρίσκετο ὑπ' αὐτόν.

—Μὴ σὲ μέλῃ καὶ δὲν μοῦ φεύγει, ἔλεγε καθ' ἑαυτόν, ἐννοῶν ὅτι θὰ κατώρθωνε νὰ ζεστάνῃ τὸν χωρικόν, μὲ τὸν αὐτὸν κομπασμόν, μεθ' οὗ ὡμίλει διὰ τὰς ἀγοραπωλησίας του.

(Ἔπεται τὸ τέλος)

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΤΗΣ ΝΙΟΝΥΦΗΣ

Ἔγειρε στὴν ἀγκάλη της ὁ νιόγαμπρος καὶ κείνη
τ' ἀνακατόνει τὰ μαλλιὰ μὲ τὰ λευκά της χέρια·
κοντεύουνε νὰ σβύσουνε καὶ τῆς Δύγῆς τ' ἀστέρια
κι' αὐτοὶ κοιμοῦνται ἀγκαλιὰ στὴ νυφική τους κλίνη

Καὶ βλέπ' ἡ νύφη ὄνειρο καὶ καίγεται ἡ καρδιά της.
Τὸ νιὸ ποῦ γλυκαγάπησε, τὸ νιὸ ποῦ πῆρε ἄνδρα
τὸ πρωτονύχτι, σὰν σκιά, νὰ φεύγῃ ἀπὸ κοντά της
καὶ στῆς Μαριῶς τῆς ὥμορφης νὰ χώνεται τὴν μάντρα.

Κι' ἀκούει γλυκὰ στενάγματα στὸ χαμηλὸ τὸ φράχτη
λόγια μελένια μὲ φιλιὰ ἀνάκατα νὰ παίζουν
καὶ νὰ τὴν κοροϊδεύουνε καὶ νὰ τὴν περιπαίζουν
καὶ τὴν τιμή της σ' ἄνομη φωτιὰ νὰ κάνουν στάχτη.

Κι' αὐτὰ γροικᾶ ἡ κακόμοιρη, καὶ θὰ τοὺς καμαρώσῃ;
σκύβει καὶ πέρνει ἀπὸ τὴ γῆ θεόρατο κοτρῶνι
ποῦ ἄντρας καλομέστωτος ἀκόμα δὲ σηκόνει
καὶ τἀψηλόνει· σίγουρα μ' αὐτὸ θὰ τοὺς σκοτώσῃ.

Καὶ τὸ πετάει ἀπάνω τους· μὰ ξάφνου, τὸ κεφάλι
γυρίζει, καὶ τὸν ἄντρα της θωρεῖ στὴν ἀγκαλιά της,
καταγυρμένο ἀνάλαφρα· αἱμάτωσ' ἡ ματιά της
καὶ τὸν κυττάζει ἀγριωπά, χωρὶς μιλιὰ νὰ βγάλῃ

Σιγὰ ἀπ' τὸ κρεββάτι τους κατέβη, ξεκρεμάει
ἀπὸ τὸν τοῖχο τὥμορφο τοῦ κυνηγιοῦ μαχαῖρι
καὶ μ' ἕνα γέλοιο ἄγριο κι' ἀτάραχο, τὸ χέρι,
ὡς τὴ λαβή, στοῦ ἄντρα της τὰ στήθια τὸ βουτάει.

Νῖκος Α. Ζαχαρίου.

Προσεχῶς εἰς τὸ «Μουσεῖον»

"Ο ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ„

Δρᾶμα τοῦ **Félix Philippi**

Μεταφρασθὲν ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ ὑπὸ τοῦ κ. *Δημοσθένους Δ. Δεσμίνη.*

ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΤΗΡΙΟΣ ΑΙΣΘΗΣΙΣ

Μὲ τὰς θωπείας τῆς τερπνῆς θαλασσίας αὔρας, μὲ τὸν γλυκὺν καὶ ἁπαλὸν τῶν ἐλαφρῶν κυματιδίων φλοῖσβον καὶ μὲ τοὺς στονώδεις ἤχους τῆς αἱμασσούσης καρδίας μου, ἀπεχωριζόμην γλυκεῖάν τινα τοῦ Μαΐου πρωΐαν, τοῦ μονακρίβου θείου μου, παρὰ τὴν ξηρὰν τοῦ Κρυονερίου ἀκτήν.

Ἀπεχωρίσθην αὐτοῦ, καταλιποῦσα τὴν καρδίαν μου πλησίον του.

Κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ χωρισμοῦ μας, δύο τινὰ ἐπάλαιον ζωηρότατα ἐν ἐμοί· τὸ καθῆκον, καὶ τὸ αἴσθημα· πλήν, μετ' ἀρκετὴν μεταξύ των πάλην, ἀπῆλθον ἱκανοποιηθέντων ἀρκούντως ἀμφοτέρων, λαβόντων τοῦ μὲν πρώτου ἐμὲ αὐτήν, τοῦ δὲ δευτέρου τὴν καρδίαν μου.

Ἡ φαιδρὰ τῆς θαλάσσης ὄψις, ἀπετέλει ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἰδικήν μου βαθεῖαν θλῖψιν· αὕτη, κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, φέρουσα τὴν γαληνιωτέραν τῶν στολῶν της, μοὶ προσεμειδία προσφέρουσά μοι πᾶν ὅ,τι ὡραῖον εἶχεν, ὅπως ἀποσπάσῃ τὸν νοῦν μου ἐκ τῆς λυπηρᾶς σκέψεως, καὶ ἀνακουφίσῃ κἄπως τὴν στένουσαν ψυχήν μου.

Ἀλλ' οἱ ὀφθαλμοί μου ἐτύφλωττον καὶ ἠδιαφόρουν εἰς πάντα, καθὼς (κατὰ τὸν Βύρωνα) ἡ μαγνητικὴ βελόνη ταράττεται καὶ τείνει ἀδιακόπως πρὸς τὸν σταθερὸν πόλον, οὕτω καὶ οἱ ὀφθαλμοί μου ἔβλεπον ἐκεῖ, ὅπου τὸ πνεῦμά μου ἦτο προσηλωμένον· καθὼς τὰ κύματα ἀκολουθοῦσι τὴν διεύθυνσιν τῆς τακτικῆς πνοῆς τῶν ἀνέμων.

Καὶ ἡ θάλασσα ὑπὸ τὴν γλυκεῖαν ἀνταύγειαν τοῦ γλαυκοῦ οὐρανοῦ, βεβαίως θὰ ἠπόρει, γνωρίζουσα τὴν πρὸς αὐτὴν ἀπεριόριστον λατρείαν μου, πῶς ἐφαινόμην κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, τόσον ἀγνώμων πρὸς τὰ τόσα θέλγητρά της, ἅτινα ἀφειδῶς ἐσκόρπιζεν εἰς ἅπασαν τὴν ὑγρὰν καὶ ἀπέραντον κλίνην της, τόσον ψυχρά, τόσον ἀδιάφορος, καὶ ἠκούμην μόνον ῥίπτουσα θολὸν καὶ ἁπλανὲς εἰς τὰς κυανᾶς της ἀγκάλας βλέμμα.

Ἀλλ' ἐγὼ ἠθέλησα καὶ τούτου νὰ τὴν στερήσω, μὴ ἀρεσκομένη πλέον νὰ τὴν βλέπω· διότι ἐκείνη ἐγέλα· ἐνῷ ἐγὼ ἔκλαιον· διότι ἔχαιρε, ἐνῷ ἐγὼ ἐλυπούμην.

Ἐπεθύμουν νὰ τὴν ἴδω φέρουσαν τὸ βαθυκύανον χρῶμά της, τὰ πελώρια καὶ ἀφροστεφῆ κύματά της, νὰ τὴν ἴδω περιβαλλομένην τὴν ἀγρίαν καὶ μεγαλοπρεπῆ ὄψιν της, ἀνταύγειαν οὕτως εἰπεῖν τῆς καταθλιβούσης με ψυχικῆς ταραχῆς. Καί, στραφεῖσα ἀποτόμως πρὸς τὸν ὀγκώδη τοῦ Κρυονερίου βράχον, εἶδον αὐτὸν καλυπτόμενον μετὰ πολλῆς φυσικῆς χάριτος, ὑπὸ λευκοτάτου νέφους, ἀφίνοντος μόνον τὴν ξηρὰν μέν, πλὴν ἀγέρωχον κορυφήν του νὰ φαίνηται. Αὕτη, ὑπερηφάνως ὑψουμένη, ἐφαίνετο ὡσανεὶ ἤθελε νὰ ἀποφύγῃ τὰς περιπτύξεις τοῦ νέφους, ἐκεῖνο ὅμως μετὰ μείζονος ὑπερηφανείας ἐξηκολούθει ὁλονὲν τὴν πορείαν του, περιπτυσσόμενον αὐτήν, ἁπλούμενον, καὶ λαμβάνον διαστάσεις.

Ὢ! πόσον ἡ εἰκὼν ἐκείνη μὲ προσείλκυε καὶ ἡδυχαρίστει. Ἔμεινα μὲ τοὺς θολοὺς ἐκ δακρύων ὀφθαλμούς μου, προσηλωμένους ἐπ' αὐτῆς μυστηριωδῶς, καὶ μοὶ ἐφαίνετο ὅτι ἔβλεπον τὴν εἰκόνα τῆς καρδίας μου, κεκαλυμμένην ὑπὸ τῆς σκοτεινῆς τῆς μελαγχολίας νεφέλης. Ὑπέθετον ὅτι καὶ ὁ ἄψυχος ἐκεῖνος βράχος, συνεμερίζετο τὴν ὑπὸ πικρίας περιβαλλομένην καρδίαν μου.

Μετ' ὀλίγον ὅμως, μετὰ λύπης μου, εἶδον τὸ νέφος ἐκεῖνο ἠρέμα διαλυόμενον, καὶ μετὰ πικροῦ παραπόνου, ἀφῆκα ἐκ τῶν χειλέων μου νὰ ὀλισθήσωσι:

«Φεῦ! πόσον εὐκόλως τὸ νέφος τοῦτο διαλύεται, μὴ ἀφίνον οὐδὲν ἴχνος εἰς τὸν αἰθέρα· ἐνῷ ὁ τὴν καρδίαν μου καλύπτων πέπλος, ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον συμπυκνοῦται, διαχαράττων ἀνεξαλείπτως τὰς προσφιλεστέρας μου ἀναμνήσεις...»

Οὕτως ἔχουσα, ἀφέθην εἰς σκέψεις. Ἀνεμνήσθην τὸν ἐν Μεσολογγίῳ ἡδέως διαρρεύσαντα χρόνον, τὰς πατρικὰς περιθάλψεις τῶν θείων μου, τὴν ζωηρὰν ἀγάπην τῶν νεοτεύκτων φίλων μου, τὰς ἁγίας ἐκείνας στιγμάς, καθ' ἃς, εὑρισκομένη ἐν ἀῤῥήτῳ εὐδαιμονίᾳ, ἐσίγων, ἀφίνουσα τὴν καρδίαν μου νὰ λαλῇ.

Καὶ μὲ τὸ βλέμμα ἁπλανὲς πρὸς τὸ μέρος τοῦ χωρισμοῦ μας, καὶ τὴν ψυχὴν γονυκλινῆ, ἀπηρχόμην ἀφίνουσα πᾶν ὅ,τι προσφιλές...

Ἐν Ἀτμοπλοίῳ Κρυονερίου—Πατρῶν

Τιτίνα Α. Καστάνη

ΤΟ ΜΠΙΛΛΙΑΡΔΟ

Η ΚΑΡΑΜΠΟΛΑ

ΕΙΣ ΣΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Μάθημα ΙΗ'

Εὑρῆτε χωρὶς φάλτσο τὴν κόκκινην σφαῖραν, (δηλ. τὴν ὑπ' ἀρ. 2) εἰς τὸ τρίτον αὐτῆς.

Ἡ σφαῖρα αὕτη (ἤτοι, ἡ κόκκινη, ὁ τόκος) ἀφοῦ συναντήσῃ τὰς Α, Β καὶ Γ σπόντας (ὡς ἐμφαίνεται διὰ τῶν γραμμῶν), θὰ διευθυνθῇ εἰς συνάντησιν τῆς ὑπ' ἀρ. 3 σφαίρας, μαζὶ μὲ τὴν ἰδικήν σας (τὴν ὑπ' ἀρ. 1), ἥτις θὰ εὕρῃ μόνον τὰς δύο σπόντας Β καὶ Γ.

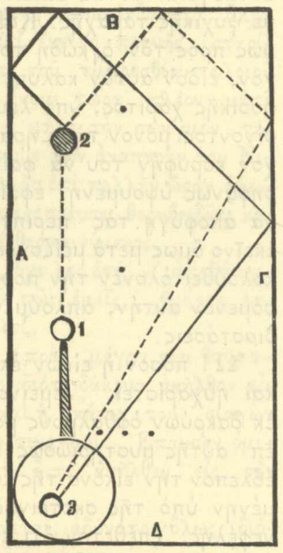

(Σχῆμα 22ον)

Οὕτω, θὰ μαζευθοῦν καὶ αἱ τρεῖς εἰς τὸν μεταξὺ τῶν σποντῶν Α καὶ Δ κύκλον.

Ὅσοι γνωρίζουν *Μπάτσικαρ* θὰ εὕρουν εὐκολώτατον καὶ φυσικώτατον τὸ ἀνωτέρω κόλπο.

ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΚΑΙ Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ

Πές μου, καλή μου θάλασσα, γιατὶ σὰν σὲ κυττάζω
μὲ τὴν χαρὰ ποῦ μ' ἔρχεται αἰσθάνομαι καὶ λύπη,
Στὴν τόση γοητεία σου γιατὶ ὅταν ρεμβάζω
πόνους μοῦ φέρνουν στὴν καρδιὰ τοῦ κύματος οἱ κτύποι;

Ἴσως γιατὶ τὰ μάτια της τὸ χρῶμά σου μοῦ δείχνει
σὲ ρεμβασμὸ γλυκύτατο μὲ φέρνει ἡ θωριά της
Καὶ στὴ στροφὴ τοῦ κύματος σὰν βλέμμα ποῦ μοῦ ρίχνει
μὲ τ' ἄστατο τὸ κῦμά σου συγκρίνω τὴν καρδιά της.

Σμύρνη — Ι. Χαριάτης

Οἱ συνδρομηταί, οἵτινες τυχὸν δὲν ἔλαβον φύλλον τι τοῦ «Μουσείου», παρακαλοῦνται νὰ ζητήσωσιν αὐτὸ εἰς τὸ γραφεῖόν μας.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΜΑΣ

ΑΝΕΣΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

Τὴν μεσημβρίαν τῆς 10 Ἰουνίου ἀπεβίωσεν ἐν Ἀθήναις, παθὼν συγκοπὴν τῆς καρδίας, ὁ Ἀνέστης Κωνσταντινίδης.

Ὁ ἀείμνηστος ἀνήρ, ἀπὸ τοῦ 1861, ἐν ἡλικίᾳ 17 ἐτῶν, ἦτο ἰδιοκτήτης βιβλιοπωλείου παρὰ τὴν Ρόμβην, ὅτε, τῷ 1886, ἠγόρασε τὰ μεγάλα Καταστήματα Κορομηλᾶ.

Ἡ δρᾶσις τοῦ Κωνσταντινίδη εἶναι γνωστὴ εἰς ἅπασαν τὴν Ἀνατολὴν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Εὐρώπην. Ἐν Ἀθήναις, τὰ Καταστήματα Ἀνέστη Κωνσταντινίδου (Τυπογραφεῖον, Βιβλιοπωλεῖον, Βιβλιοδετεῖον, Χυτήριον, Στερεοτυπεῖον), εἶναι τὰ πρῶτα ἐν Ἑλλάδι καὶ Ἀνατολῇ· αἱ δὲ ἐκδόσεις τῶν Καταστημάτων αὐτοῦ διακρίνονται διά τε τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐκδοθέντων βιβλίων, χαρτῶν κλπ., καὶ τὸ ἐπιμελημένον τῆς ἐργασίας, ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν. Παράδειγμα τὸ «Μουσεῖον», ὅπερ, ἂν εἶναι σήμερον τὸ καλλιτεχνικώτερον πάντων τῶν ἑλληνικῶν περιοδικῶν, τοῦτο ὀφείλεται κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν διαρκῆ ἐπιτήρησιν τοῦ ἐκλιπόντος ἀνδρὸς ἐπὶ τοῦ ἐν τοῖς καταστήμασιν αὐτοῦ ἐργαζομένου ἐκλεκτοῦ προσωπικοῦ.

Αἱ ἐκδόσεις τῶν Καταστημάτων Α. Κωνσταντινίδου, Λεξικά Ἱστορίαι, Χάρται, Ἐκκλησιαστικὰ βιβλία κλπ. ἀνύψωσαν αὐτὸν διὰ τὴν Ἑλλάδα, εἰς τὴν αὐτὴν περιωπὴν μὲ τοὺς Βενετοὺς Μανουτίους (Ἄλδην καὶ Παῦλον), μὲ τὸν γάλλον Διδότον, μὲ τὸν Ὁλλανδὸν Ἐλζεβίρ, μὲ τὸν γερμανὸν Τάουσνιτς.

Διὰ τὴν εὐσυνείδητον ταύτην ἐργασίαν του, ἡ Γαλλία, ἡ Ἰταλία, ἡ Ἑλλάς, ἡ Δανία καὶ πᾶσαι αἱ κυβερνήσεις τῶν ἐν τῇ Χερσονήσῳ τοῦ Αἵμου κρατῶν ἀπένειμαν πρὸς τὸν Ἀνέστην Κωνσταντινίδην παράσημα, οἱ δ' Ἑλλανοδίκαι τῶν διαφόρων τοπικῶν ἢ διεθνῶν ἐκθέσεων, διπλώματα βραβεῖα ἢ μετάλλια.

Τοιούτου ὑπάρξαντος τοῦ ἀειμνήστου ἀνδρός, θὰ ἐλέγομεν, ὅτι ὁ θάνατός του ἀφίνει κενὸν ἐν τῇ τέχνῃ τοῦ βιβλίου· ἀλλ' εὐτυχῶς, οἱ φιλοπρόοδοι υἱοὶ αὐτοῦ κκ. Κωνσταντῖνος, Θησεὺς καὶ Περικλῆς, ἀπὸ πολλοῦ ἐργαζόμενοι ἐν τοῖς Καταστήμασιν ὡς βοηθοὶ τοῦ πατρός των, ἐδήλωσαν, ὅτι θὰ ἐξακολουθήσωσι τὸ μέγα, τὸ πατριωτικὸν ἔργον αὐτοῦ, ὡς καὶ ἔπραξαν ἤδη, δεικνύοντες ὅλην αὐτῶν τὴν δραστηριότητα καὶ ἐφαρμόζοντες ὅλας τὰς παρὰ τῷ πολυπείρῳ πατρὶ αὐτῶν κτηθείσας πολυτίμους γνώσεις.

ΣΜΑΡΑΓΔΑ Ξ. ΗΣΑΪΟΥ

Εἶναι νέα τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν μορφὴν συμπαθής. Ἀνετράφη καὶ ἐσπούδασεν ἐν Ἀθήναις. Ἐνυμφεύθη μετὰ τοῦ γνωστοῦ δραματικοῦ ἠθοποιοῦ κ. Ξενοφῶντος Ἡσαΐου (τοῦ διακρινομένου εἰς τὴν ὑπόκρισιν τῶν ραδιούργων προσώπων) καὶ ἀνῆλθεν εἰς τὴν σκηνὴν πρὸ τετραετίας μόλις, ἐν Καΐρῳ ὅπου ἔπαιξε διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὴν «Δούκισσαν τῶν Ἀθηνῶν» τοῦ κ. Κλ. Ραγκαβῆ τὴν Ματθίλδην Γουΐδωνος. Ἡ ὑπόκρισις ὑπῆρξε τοιαύτη, ὥστε, ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, αἱ ἐκεῖ ἑλληνικαὶ καὶ ἀλλόγλωσσοι ἐφημερίδες ἔγραφον πολύστηλα ἄρθρα ὑπὲρ αὐτῆς. Ἡ φωνή της, ἰσχυρὰ καὶ διαυγής, ἡ ὑπόκρισις αὐτῆς φυσική, αἱ κινήσεις της μεμετρημέναι. Πάντοτε μελετᾷ καλῶς, ὄχι μόνον τὸ μέρος της, ἀλλὰ ὁλόκληρον τὸ ἔργον, εἰς τὸ ὁποῖον ἔχει μέρος. Ἡ κυρία Σμαράγδα Ἡσαΐου ἠδύνατο νὰ διαπρέψῃ καὶ εἰς τὸ Μελόδραμα, χάρις εἰς τὴν γλυκεῖαν καὶ ἠχηρὰν φωνήν της. Ἡ νεαρὰ ἠθοποιὸς εἶνε ἀπὸ τὰς προνομιούχους φύσεις, αἵτινες πανταχοῦ διακρίνονται· εἴτε εἰς δράματα, ἐλαβε μέρος, εἴτε εἰς τραγῳδίας, εἴτε εἰς κωμῳδίας καὶ κωμειδύλλια, ἡ κυρία Ἡσαΐου πάντοτε ἀπέσπασε τὰ ἐπιφωνήματα τῶν θεατῶν. Δὲν γνωρίζομεν ποῦ θὰ καταλήξῃ καὶ εἰς ποῖον εἶδος ὑποκρίσεως θὰ δώσῃ τὴν προτίμησίν της. Ἡμεῖς, τὴν συμβουλεύομεν νὰ ἐξακολουθήσῃ, ὡς καὶ νῦν, νὰ ὑποκρίνεται ὅλους τοὺς χαρακτῆρας, Οὕτω πρέπει νὰ εἶνε ἡ ἀληθὴς καλλιτέχνις.

ΓΑΕΤΑΝΟΣ ΜΠΡΕΣΙ

Εἶναι ἰταλός, γεννηθεὶς ἐν Πράτῳ, παρὰ τὴν Φλωρεντίαν, τὴν 10 Νοεμβρίου 1869 (ν.) καὶ ἀποθανὼν δι' αὐτοκτονίας ἐν ταῖς φυλακαῖς Σάντο Στέφανο, παρὰ τὴν Νεάπολιν, ὅπου ἐκρατεῖτο, τὴν 10]23 Μαΐου ἐ. ἔ. Ἦτο υἱὸς ἐντίμων γεωργῶν καὶ ἀδελφὸς ἀξιωματικοῦ, ἔμαθε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ μεταξοϋφαντοῦ καὶ μετέβη τῷ 1897 εἰς Ἡνωμένας Πολιτείας, ὅπου μετήρχετο τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ὑφαντοῦ καὶ ὑποδηματοποιοῦ. Εἰς Πέϊτερσον ἐγνωρίσθη μετ' Ἰταλῶν ἀναρχικῶν καὶ ἐγένετο ἀναρχικὸς πράγματι. Τὸν Μάϊον τοῦ 1901 ἐγκατέλιπε τὴν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα του καὶ ἐπανῆλθεν εἰς Εὐρώπην. Ἐπισκεφθεὶς πρῶτον τοὺς Παρισίους, διῆλθε τὸν Ἰούνιον εἰς Πράτο, ἔπειτα μετέβη εἰς Βονωνίαν, Μιλάνον καὶ Μόνζαν, ὅπου εὑρίσκετο ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας Οὐμβέρτος Πρῶτος. Ἐκεῖ τὸν ἐφόνευσε τὴν 17]29 Ἰουλίου διὰ τριῶν βολῶν περιστρόφου, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ ἄτυχὴς βασιλεὺς διήρχετο ἐφ' ἁμάξης. Δικασθεὶς παρὰ τοῦ Κακουργιοδικείου ἐν Μιλάνῳ, κατεδικάσθη εἰς ἰσόβια δεσμὰ καὶ νυχθήμερον κάθειρξιν. Διὰ ν' ἀποφύγῃ τὴν κάθειρξιν ταύτην, ἣν δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποφέρῃ, ἀπηγχονίσθη, τῇ βοηθείᾳ ἑνὸς χειρομάκτρου ἀπὸ τὸν φεγγίτην τῆς φυλακῆς του.

ΑΠΟ ΤΟΥΣ «ΜΑΓΝΗΤΕΣ»

ΑΧ! ΕΛΑ!...

Ἄχ! ἔλα στὰ παληά μας πάλι μέρη
Στὴν πρώτη τῆς Ἀγάπης μας φωλιὰ
Τώρα ποῦ πνέει χαϊδευτικὰ τ' ἀγέρι
Καὶ τραγουδοῦν τὰ ὁλόχαρα πουλιά!...

Ἄχ, ἔλα! Σὲ προσμένουνε, ὦ ξανθή μου,
Τὰ πράσινα βουνά, τὰ κρύα νερά,
Καὶ τὰ πλάτανια ἀκόμα τὰ ἰσκιερὰ
Ποῦ κλαῖνε στὰ ἡλιογέρματα μαζί μου!...

Ἄχ! ἔλα τώρα ποῦ εἶνε μαγικὰ
Καὶ ποῦ εἶνε ὀνειρεμμένα, ἀχνὰ τὰ βράδυα
Τώρα ποῦ τρέμει ἡ αὔρα ἐρωτικὰ
Ἀπ' τὰ φιλιὰ τῶν κρίνων καὶ τὰ χάδια...

Ἄχ! ἔλα στὰ παληά μας μέρη πάλι
Στὴν πρώτη τῆς Ἀγάπης μας φωλιά,
Σὲ καρτεράει μιὰ ἀγαπημένη ἀγκάλη
Κι' ἀμέτρητα, γλυκύτατα φιλιά!...

Θρασύβ. Ζωΐόπουλος

'Σ ΕΝΑ ΓΥΑΛΙ

Μπροστὰ 'ς τὸ δρόμο μου βλέπω μιὰ 'μέρα
κάτι ποῦ ἔλαμπε σὰν τὸ φλωρί,
σὰν διαμαντόπετρα, σὰν ἥλιου σφαῖρα
ποῦ μάτι δὲν μπορεῖ νὰ τὴν θωρῇ.

Τὸ φῶς μου 'θάμπωσε, καὶ ἡ καρδιά μου
ὅλο μὲ ὄνειρα χρυσᾶ ποῦ ζῇ,
τρέξε, μοῦ φώναξε, φέρ' το σιμά μου,
μ' αὐτὸ νὰ ζήσω θέλω μαζί.

Πόσα ὠνειρεύτηκα πρὶν νὰ τὸ φθάσω,
κήπους, παλάτια, χρυσὸ θρονὶ
νὰ τοῦ χαρίσω νὰ τὸ θρονιάσω
ποῦ κάθε ὅμοιο του νὰ τὸ φθονῇ.

Μὰ σὰν τὸ 'ζύγωσα, ὦ συμφορά μου!
ἕνα τοῦ δρόμου ἦταν γυαλί,
ποῦ ἡ λάμψι ποὔβγαινε ἀπ' τὴν καρδιά μου
τὤκανε κι' ἔλαμπε τόσο πολύ.

Ὁ Θάνος

Σ	Ι	Ω	Π	Α	Ρ	Ε	Μ	Ε	Α	Υ
Α	Ν	Α	Ν	Δ	Ρ	Ι	Α	Ν	Α	Ξ
Σ	Σ	Ι	Μ	Ο	Υ	Ν	Α	Σ	Ο	Σ
Ψ	Υ	Β	Ο	Η	Θ	Ε	Ι	Α	Σ	Ο
Υ	Γ	Λ	Ω	Σ	Τ	Η	Ν	Π	Α	Ρ
Ο	Ρ	Α	Λ	Υ	Σ	Ι	Κ	Α	Κ	Α
Ν	Α	Τ	Ι	Ν	Α	Σ	Ο	Υ	Ν	Ω
Α	Κ	Ο	Υ	Β	Α	Σ	Τ	Ω	Π	Λ
Ε	Ο	Ν	Λ	Ω	Ν	Ε	Ρ	Ο	Α	Σ
Σ	Κ	Υ	Π	Τ	Ο	Β	Α	Θ	Ρ	Ο
Ν	Ο	Σ	Α	Κ	Ο	Ν	Η	Σ	Ι	Α

ΜΑΝΤΕΙΑ (Ἀριθ. 8.)

Λαβύρινθος

Τὸ σύνολον τῶν ἔναντι τετραγωνιδίων νὰ διαιρεθῇ εἰς τρία τεμάχια καὶ εἰς ἓν τούτων ν' ἀναγνωσθῇ ὁριζοντίως ἓν δημῶδες δίστιχον.

Ἀπαντήσεις γίνονται δεκταὶ μέχρι τῆς 25 τοῦ ἐπιόντος μηνὸς Ἰουλίου ἐ. ἔ

Εἰς τὸν λύτην, δοθήσεται μία καλλιτεχνικὴ ὑδατογραφία.

Ἐὰν οἱ λῦται εἶναι πολλοί, θὰ γείνῃ κλήρωσις, ὡς εἴθισται.

Πυθία

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἐπιστημονικαὶ- Φιλολογικαὶ-Καλλιτεχνικαὶ

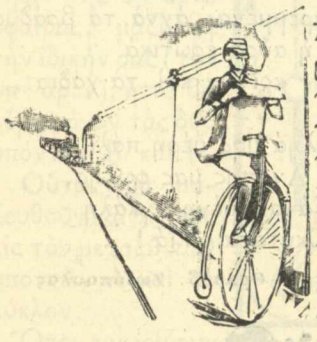

— Ἡ νομικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου ἐπρότεινε διὰ τὴν θέσιν τοῦ καθηγητοῦ εἰς τὴν ἕδραν τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου τὸν κ. Ν. Γουναράκην, βουλευτὴν Ἀττικῆς καὶ πρώην καθηγητὴν τῆς Πλουτολογίας.

— Εἰς τὴν θάλασσαν τῶν Κυθήρων ἀνευρέθησαν ἀρχαῖα πινάκια καὶ κύπελλα, διατηρούμενα ἐν καλῇ καταστάσει.

— Ὑπὸ τῆς Ἰταλίδος δεσποινίδος Μαρκησίας Τετάλδη δοθήσεται τὴν προσεχῆ ἑβδομάδα ἐν τῇ ἄνω αἰθούσῃ τοῦ μεγάλου ἐν Φαλήρῳ Ξενοδοχείου, ἔκτακτος ᾠδικὴ καὶ μουσικὴ ἑσπερίς, εἰς ἣν ἡ ρηθεῖσα καλλιτέχνις θὰ δείξῃ τὸ ἔξοχον αὐτῆς τάλαντον, ὡς ᾠδοῦ καὶ ὡς κλειδοκυμβαλιστρίας. Ἐκ τῶν διαφόρων μερῶν τοῦ πλουσίου προγράμματος, ἀναφέρομεν τὴν Γιοκόνδαν, τὴν Σερενάταν τοῦ Σοῦμπερτ, τὴν Οὐγγρικὴν Ραψῳδίαν τοῦ Λίστ κ.λ.π. Ἡ δεσποινὶς Τετάλδη διεκρίθη εἰς πολλὰς εὐρωπαϊκὰς πόλεις, ἔνθα ἔδωκε συναυλίας.

— Εἰς τὸ Θέατρον *Ὁμορολας* ἐπαίχθη ἡ «Τύχη τῆς Μαρούλας» εἰς ἣν διεκρίθησαν ἡ κυρία Σμαράγδα Ξεν. Ἡσαΐου ὡς Μαρούλα, ἡ Δνὶς Μαρίκα Κοτοπούλη ὡς Νικολέτα, ὁ κ. Γρ. Τασσόγλους ὡς Κωνσταντῆς καὶ ὁ πρὸ πάντων ὁ κ. Παν. Σταματόπουλος ὡς Μπάρμπα Λινάρδος.

Εἰς τοὺς Παλλιάτσους διεκρίθησαν οἱ κ. κ. Ξενοφ. Ἡσαΐας καὶ Δημ. Κοτοπούλης ὡς ψευδότουρκοι, οἱ κ. κ. Σταματόπουλος καὶ Δαμάσκος καὶ αἱ κυρίαι Ἑλ. Κοτοπούλη, Σμ. Ἡσαΐου καὶ Ἑλ. Τασσόγλου καὶ ἡ Δνὶς Μαρίκα Κουσπούλη.

Προετοιμάζονται οἱ «Μνηστῆρες» τοῦ κ. Κλέωνος Ραγκαβῆ καὶ ἡ «Βασιλεία τῶν γυναικῶν» τοῦ κ. Ἰδ. Στρατηγοπούλου.

— Εἰς τὸ Θέατρον *Τσόχα* κυριαρχεῖ ὁ κ. Εὐάγγελος Παντόπουλος. Εἰς τὴν «Νύμφην τῆς Κούλουρης» ἔπαιξεν ἀμίμητα ἡ κυρία Ἑλένη Ἐδμ. Φύροτ, εἰς δὲ τὸν «Δικαστὴν» οἱ κ. κ. Σπ. Ταβουλάρης, Ἐδμ. Φύρστ καὶ Κ. Χέλμης.

— Διὰ Β. Δ., συνέστη ἐν Ἀθήναις Ἐμπορικὴ Σχολή, συγκειμένη ἐκ τριῶν τάξεων. Εἰς ταύτην οἱ μαθηταὶ θὰ διδάσκωνται πλὴν ἄλλων τὴν Γαλλικήν, Ἀγγλικὴν καὶ Γερμανικήν. Κτίριον διδασκαλίας ὡρίσθη τὸ ἄνω πάτωμα τοῦ δαπάναις τοῦ κ. Ι. Πεσματσόγλου ἀνεγειρομένου μεγάρου τῶν ἐμπορευπαλλήλων, συγκατατεθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ δωρητοῦ, ὑπὸ τὸν ὅρον ν' ἀναγνωρίσῃ ἡ Κυβέρνησις τὰς νυκτερινὰς σχολὰς τοῦ Συλλόγου.

— Ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀντιπολιτεύσεως κ. Θ. Π. Δηλιγιάννης ἐξέδραμε μέχρι Καλαμῶν.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Εὔθαρσεῖ. - Δίκαιον ἔχετε· ἀλλ' εἶναι καὶ ἀλήθειαι, αἵτινες δὲν λέγονται· ἔτσ' εἶναι ὁ κόσμος· ἡμεῖς, ἐπειδὴ εἰς τὸ παρελθὸν φύλλον ἐσατυρίσαμεν μίαν κακίαν γενικῶς παραδεδεγμένην, ἐκινήσαμεν τὴν δυσμένειαν σεβασμιωτάτου ἐν Ἀθήναις προσώπου.

Σ. Μ. Λευκάδα. ἐλήφθη.

Ι. Δ. Λ. Πάτρας. Ἐλήφθη· δημοσιευθήσεται εἰς προσεχές.

Ω. Πάτρας. Ἀναμένομεν νὰ μάθωμεν τὸν τρόπον τῆς εἰς Ἀθήνας ἐλεύσεώς σας.

Μ. Π. Ναύπλιον. Εἰς τὸ προσεχές.

Δ. Χ. Ἀλιβέριον. Τὴν ἀπάντησίν σας εἰς τὸ «ζήτημα καλῆς συμπεριφορᾶς» θὰ ἔχωμεν εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον, μετ' ἄλλων, ἃς ἐλάβομεν καὶ θὰ λάβωμεν· τοῦτο δέ, ὅπως ἐκ τῆς παραθέσεως πολλῶν γνωμῶν, ἐξαχθῇ ἡ ὀρθωτέρα.

Ἐν Ἀθήναις, ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῶν Καταστημάτων ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ